

ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΔΕΝ ΚΡΥΒΟΝΤΑΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑ ΧΑΛΙ!

Γιατί ΔΕΝ μπορεί να κλείσει η Ξερόλακκα...

Με αφορμή την πρόσφατη συζήτηση στο Δημοτικό συμβούλιο για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Πάτρα η ΟΙΚΙΠΑ εξέδωσε ανακοίνωση τονίζοντας ότι η αποδοχή του υφιστάμενου σχεδιασμού για τα απορρίμματα της Πάτρας οδηγεί σε αδιέξοδα, αφού στηρίζεται σε καταφανώς ανεδαφικούς στόχους.

Πιο συγκεκριμένα συνεχίζουν να στηρίζουν τον σχεδιασμό του 2015, που εκτιμούσε ότι θα φτάναμε το 2020 σε

50% ανακύκλωση (και κομποστοποίηση), οπότε, σε συνδυασμό με την μονάδα επεξεργασίας του Φλόκα, το σύνολο των απορριμμάτων της Πάτρας θα διαχειρίζονταν με βιώσιμο τρόπο και κλείσιμο της Ξερόλακκας.

Τέσσερα χρόνια μετά, το ποσοστό ανακύκλωσης παραμένει στα απελπιστικά ποσοστά του 4% και το αδιέξοδο συνεχίζεται!

Η αναλυτική ανακοίνωση με τις προτάσεις της ΟΙΚΙΠΑ στη σελ. 2.

ΝΑ «ΕΠΙΛΥΣΕΙ» ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΚΟ ΚΟΛΠΟ!

ΕΠΙΧΕΙΡΕΙ Η ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ κ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Με ενδιαφέρον πληροφορηθήκαμε από τον τοπικό τύπο τις προσπάθειες της βουλευτού Ηλείας της Ν.Δ. κ. Αυγερινούπουλου να «επιλύσει» το ζήτημα του Προεδρικού Διατάγματος (Π.Δ.) του Κυπριαριστικού Κόλπου, με έμφαση «στα αναπτυξιακά ζητήματα της παραλιακής ζώνης».

Κατά την κ. βουλευτή το υφιστάμενο Π.Δ. για τον Κυπριαριστικό αποτελεί «**δυσανάλογα προστατευτικό καθεστώς και**

τροχοπέδη για την Ηλεία». Επειδή φοβόμαστε πως στο όνομα της «βιωσίμου ανάπτυξεως» απεργάζονται σχέδια ανατροπής του προστατευτικού καθεστώτος... επαγρυπνούμε!
Λεπτομέρειες στη σελ. 4.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥ Α.Σ.Τ.Ο ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΙΠΑ

Καλές πρακτικές για το Περιβάλλον ήταν ο τίτλος της εσπερίδας, που συνδιοργάνωσαν στις 23/11/2019 ο Α.Σ.Τ.Ο. και η ΟΙΚΙΠΑ. Στην ενδιαφέρουσα αυτή εκδήλωση παρουσιάστηκαν «**πράσινες» πρακτικές**, που οφείλουμε να εντάξουμε στην καθημερινότητά μας, ώστε η συμμετοχή μας στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος να είναι η ελάχιστη δυνατή.

Στη συζήτηση που ακολού-

θησε έγινε σαφές σε όλους τους συμμετέχοντες ότι πέρα από την ανάγκη αλλαγής των κεντρικών πολιτικών, η ενεργοποίηση των πολιτών μέσα από την αλλαγή της καταναλωτικής συμπεριφοράς και τον προσανατολισμό σε «οικολογικές» πρακτικές, είναι κομβικός παράγοντας για ένα βιώσιμο μέλλον.

Αναλυτικό ρεπορτάζ και περιλήψεις των εισηγήσεων στις σελ. 8 και 9.

ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΔΕΝ ΚΡΥΒΟΝΤΑΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑ ΧΑΛΙ!

Ανεπαρκής η απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου για τα απορρίμματα

Με αφορμή την πρόσφατη συζήτηση στο Δημοτικό συμβούλιο για τη διαχείριση των απορριμμάτων στην Πάτρα η ΟΙΚΙΠΑ εξέδωσε την παρακάτω ανακοίνωση:

Η ομόφωνη αποδοχή του υφιστάμενου σχεδιασμού για τα απορρίμματα της Πάτρας εγκυμονεί σοβαρότατο κίνδυνο να βρεθεί η πόλη σε αδυναμία διαχείρισής τους, αφού στηρίζεται σε ΚΑΤΑΦΑΝΩΣ ΕΞΩΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ!

Όπως είχαμε τοποθετηθεί στη δημόσια διαβούλευση για τα απορρίμματα το 2015, ο στόχος που είχε τεθεί τότε **για 50% ανακύκλωση μέχρι το 2020** (σε δύο μήνες δηλαδή!) ήταν **εντελώς ανεδαφικός**. Δυστυχώς δικαιωθήκαμε, αφού 4 χρόνια μετά το ποσοστό παραμένει στα απελπιστικά ποσοστά του 4%.

Αντί του πάθημα να μας γίνει μάθημα, συνεχίζει σήμερα σύσσωμο το δημοτικό συμβούλιο της πόλης μας να στρουθοκαμηλίζει και να υποστηρίζει ότι ο σχεδιασμός είναι βιώσιμος!

Να συγκρίνουμε πάλι κάποια νούμερα.

- Σημερινό ποσοστό ανακύκλωσης του Δήμου Πατρέων 4-5%.
- Το υψηλότερο ποσοστό ανακύκλωσης στην Ελλάδα σε Δήμους άνω των 50.000 (του Ρεθύμνου) 13%
- Ποσοστό κομποστοποίησης στην Ελλάδα 3%
- Ποσοστό ανακύκλωσης και κομποστοποίησης στο Όσλο 43% (από τα υψηλότερα παγκοσμίως). *Επίσημα στοιχεία του 2016*

Όταν εμείς στην Πάτρα ισχυριζόμαστε ότι **θα ξεπεράσουμε τα επόμενα χρόνια τη ...Νορβηγία**, το λιγότερο που μπορούμε να πούμε ότι δεν είμαστε σοβαροί!

Η πραγματικότητα (που αποσιωπάται) είναι ότι:

• Η σχεδιαζόμενη μονάδα στου Φλόκα θα απορροφήσει **μόνο το 40%** των απορριμμάτων της Πάτρας ετησίως.

- **Ακόμα και αν πενταπλασιάσουμε τα σημερινά ποσοστά** (πράγμα αρκετά δύσκολο, αλλά εφικτό), ενδεχομένως να φτάσουμε σε ένα ποσοστό 20% ανακύκλωση και κομποστοποίηση μαζί.

Το ερώτημα είναι τι θα κάνουμε το υπόλοιπο 40% (περίπου 40.000 τόνοι);

Η απάντηση που (κανείς δεν τολμά να πει) είναι πως θα οδηγηθούν στην ταλαίπωρη Ξερόλακκα, που ΕΠΡΕΠΕ να είχε ήδη κλείσει και, όπως είναι βέβαιο, **θα ΣΥΝΕΧΙΣΕΙ να λειτουργεί για αρκετά χρόνια ακόμα**.

Αυτή είναι η πραγματικότητα με νούμερα και προκαλούμε τους υπευθύνους **ή να τα αποδεχθούν ή να τα διαψεύσουν**.

Η Οικολογική Κίνηση Πάτρας με αίσθημα ευθύνης, για μια φορά ακόμα, διατυπώνει τους άξονες μιας βιώσιμης λύσης στο μείζον αυτό πρόβλημα:

1. Συγκρότηση μιας **Ομάδας Προώθησης της Ανακύκλωσης** με τη συμμετοχή εκπροσώπων του Δήμου, παραγωγικών και επιστημονικών φορέων, των γραφείων περιβαλλοντικής Εκπαί-

δευσης του νομού μας και των εθελοντικών κινήσεων της πόλης. Αρμοδιότητες ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μιας συνεχούς και πολύπλευρης καμπάνιας για την ανακύκλωση με στοχευμένες δράσεις στα σχολεία και στις γειτονιές. Η καμπάνια που κάνει κατά καιρούς η ΕΕΑΑ δεν αρκεί. Απαιτείται η συστράτευση όλων, αφού το θέμα έχει ΤΕΡΑΣΤΙΑ σημασία για την πόλη.

2. **Σχεδιασμός μιας δεύτερης μονάδας μηχανικής-βιολογικής επεξεργασίας** στα όρια του Δήμου Πατρέων, μικρότερη από του Φλόκα, αλλά ικανής να απορροφήσει το σύνολο των απορριμμάτων που δεν θα μπορούν να ανακυκλωθούν ή να κομποστοποιηθούν.

Αναμένουμε με ενδιαφέρον τις τοποθετήσεις όλων των φορέων της πόλης στο μείζον αυτό πρόβλημα, γιατί τα σκουπίδια δεν μπορούν να κρυφτούν κάτω από κανένα χαλί.

Είναι ΕΔΩ και πρέπει να τα διαχειριστούμε στη ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΑΥΛΗ!!!

Ένας κάδος διηγείται την ιστορία του

της Παναγιώτας Π. Λάμπρη
<http://users.sch.gr/panlampri/>

Είμαι ένας από τους πολλούς ταπεινούς **πράσινους κάδους** της πόλης. Έλαξα να με τοποθετήσουν σε σημείο της οδού Θάνου Αξαρλιάν, η οποία εφάπτεται με την πλατεία Παύλου Μπα-

κογιάννη.

Όταν με εγκατέστησαν εκεί, ήμουν έτοιμος να κάνω με μεγάλη συνέπεια τη δουλειά μου και, φυσικά, ένιωθα απέραντη χαρά! Άστραφτα από καθαριότητα, η πλατεία ήταν φυτεμένη με δέντρα και φροντισμένα, ενώ χαρούμενες φωνές παιδιών και εφήβων συντρόφευαν την ιδιότυπη ζωή μου. Ειδικότερα, τις μέρες που λειτουργούν τα παρακείμενα σχολεία, καθώς με προσπερνούν, ακούω τα μιλήματά τους

και χαίρομαι με τη ζωντανία τους. Άλλες φορές, κοντοστέκονται και συνομιλούν κάτω από τα δέντρα της πλατείας, άλλες φορές, κυρίως στις διακοπές, γίνεται αυτή στέκι τους για χασομέρι, για παιχνίδι, για... Μόνο τις νύχτες υποφέρω από μοναξιά! Παρηγοριά μου, τα αναμμένα φώτα κι ο βόμβος των εντόμων, τα οποία φτεροκοπούν επικίνδυνα γύρω τους.

Όσο περνάει ο καιρός, να είναι που γερνώ, ποιος ξέρει, νιώθω έντονη δυσφο-

ρία. Ενώ η καθημερινότητα μένει σχεδόν ίδια, υπάρχουν γεγονότα, τα οποία με βαραίνουν!

συνέχεια στη σελίδα 3...

Με ενδιαφέρον αναμένουμε τις χειμερινές πολιτιστικές δράσεις, με τους θεσμούς του Δήμου Πατρέων, **Πινακοθήκη, Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, ΔΗΠΕΘΕ**, κ.α. να αποτελούν για άλλη μία φορά το στοίχημα της πόλης, καθώς η σωστή διαχείρισή τους μπορεί να αποτελέσει μία σοβαρή πρόταση με πνευματικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα και αναμενόμενη είναι η στήριξή τους από τη νέα δημοτική αρχή.

Κινηματογραφική Λέσχη

Το πρόγραμμα τις κινηματογραφικής Λέσχης για το μήνα Δεκέμβριο έχει ως εξής:

- 9/12 "Ο Κύριος Βερντού" (1947), Σκηνοθεσία - Σενάριο Τσάρλι Τσάπλιν
- 16/12 "Το Αριστούργημά μου" (2018), Σκηνοθεσία Γκαστόν Ντουπράτ

Η προσέγγιση του αρχιτεκτονικού παρελθόντος της Πάτρας, από τους μαθητές των σχολείων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, καθώς και τους φοιτητές των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της πόλης, αποτέλεσε το «κίνητρο», για να φιλοξενηθεί εκ νέου, από την Παρασκευή 15 Νοεμβρίου έως και το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου, στην αίθουσα της Δημοτικής Πινακοθήκης, η έκθεση «*Πόλισμα δόμων και πολιτισμού. Η Πάτρα μέσα από τον φακό του αρχιτέκτονα Μιχάλη Δωρή*».

Η έκθεση άνοιξε τις πύλες της την Παρασκευή 15 Νοεμβρίου και έχει στόχο

να προκαλέσει τη μνήμη και να ευαισθητοποιήσει τους φορείς και τους συμπολίτες μας σε ό,τι αφορά στην εξέλιξη και διαμόρφωση του αστικού χώρου της πόλης μας.

Το «**Φωτογραφικό Αρχείο Δωρή**» είναι αποτέλεσμα της καλλιτεχνικής εργασίας του αρχιτέκτονα Μιχάλη Δωρή και αφορά στα έτη 1969-1971.

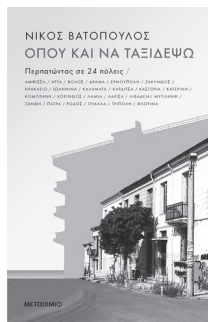
Πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα αποκτήματα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πατρών, καθώς αποτελεί σημείο αναφοράς για την Αρχιτεκτονική και Μνημειακή εικόνα της Πόλης των Πατρών και της ευρύτερης περιοχής. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν οργανωμένες ξεναγήσεις από την αρχιτέκτονα Βασιλική Φαρμάκη, επιμελήτρια της έκθεσης, και τον καθηγητή Πανεπιστημίου Πατρών Βασίλη Παππά, μέλος της επιστημονικής ομάδας του αρχείου Δωρή.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

**Βασίλης Μάνθος,
«Όπου και να Ταξιδέψω,
Περπατώντας σε 24 πόλεις».**

Εκδόσεις "Μεταίχμιο"

Με όχημα το νέο του βιβλίο, που γεννήθηκε ως ανάγκη και ως επιθυμία, ο καταξιωμένος δημοσιογράφος και συγγραφέας Νίκος Βατόπουλος ακολουθεί τα χνάρια

των φράσεων και των εικόνων του και μας προσκαλεί σε μια αλλιώςτικη βόλτα σε 24 πόλεις, ανάμεσα στις οποίες είναι και η Πάτρα.

Για την Πάτρα γράφει:

«...Η Πάτρα του 1960 και του 1975 ήταν ασφαλώς φιλόδοξη, ίσως και περισσότερο από την Πάτρα του 1900, και έχτιζε τις νέες στρώσεις σε ένα ήδη πυκνό παλίμψηστο. Αθροίζοταν ένα αστικό οικοδόμημα, γενιά τη γενιά. Παρά τις εκτεταμένες καταδαφίσεις των καταλοίπων της περιόδου 1850-1930, έχει παραδόξως πολλά σε αριθμό σπίτια ενός ορισμένου ιστορικού ύφους, που τυλίγουν τον περίπατο στις συνοικίες της με μια γλυκιά αίσθηση. Στους δρόμους της δεν ξεχνάς ότι η Δύση είναι κοντά. Υπάρχει μια ιταλική αύρα σε πολλά σημεία και δεν είναι μόνο η εξαιρετική παράδοση της τοξοστοιχίας, που τόσο αβασάνιστα ατόνησε, αφού θρυμματίστηκε, είναι και εκείνη η αδιόρατη εντύπωση πως αυτή η πόλη έχει μουσική και μια φυσική έλξη-ροπή σε ένα ανεξάρτητο και αυτόνομο ύφος, στιλιστικό αλλά και ψυχικό.

Δύσκολα θα βρεις Πατρινό να συμφωνεί με αυτές τις γενικότητες, αλλά η πόλη στα μάτια του «ξένου» παρουσιάζεται στρογγυλεμένη, χωρίς τραχύτητα δηλαδή, πολύμορφη και κατά τόπους με στοιχεία αρχετυπικά της Παλιάς Ελλάδας. Στοιχεία, δηλαδή, πολύτιμα για την κατανόηση όχι μόνο της πόλης αλλά και της ίδιας της χώρας».

...συνέχεια από τη σελίδα 2

Με βαραίνει το πλήθος των σκουπιδιών, που δέχεται η φιλόξενη αγκαλιά μου, γιατί συχνά ξεχειλίζουν, αφού αργεί η αποκομιδή τους, και χειμώνα καλοκαίρι, ειδικά το καλοκαίρι, δεν μπορώ ν' ανασάνω από τη μπόχα, που αναδύει η σήψη, τόσο αυτών, όσο και των υπολειμμάτων, που πάντα κοντά μου απομένουν!

Μα, η δουλειά σου αυτή δεν είναι θα πείτε; Ε! ναι, αυτή είναι και πώς να τ' αρνηθώ! Αλλά η πλαστική ύπαρξή μου παράπονα έχει, γιατί δεν αντέχω την τόση εγκατάλειψη, την τόση βρωμιά! Κυρίως, όμως, η ψυχή μου λυπάται και ντρέπομαι, που, τα παιδιά κι όσοι άλλοι στα γύρω απόμένα σημεία κινούνται, με αντικρίζουν συνήθως ξέσκεπο, με σκουπίδια γεμάτο και τον πέριξ χώρο, τη δική μου αυλή θα μπορούσα να πω, γιομάτη από λογής απορρίμματα και γάτους, οι οποίοι γυρεύουν απεγνωσμένα λίγη τροφή! Και σε σκέψη μπαίνω βαθιά για το τι παράδειγμα

καθαριότητας οι πολίτες λαμβάνουν και, κυρίως, τα παιδιά, που αμέριμνα δίπλα μου παίζουν, αγνοώντας, μάλιστα, τους κινδύνους που ελλοχεύουν για τη ζωή τους από τη δική μου κι όλων των άλλων κάδων τη βρωμιά!

Θα μπορούσα πολλά να σας πω, αλλά λέω εδώ τη θλιβερή ιστορία μου να κλείσω - ήδη νογώ πως το κορμί μου ετοιμοθάνατο από του χρόνου τη φθορά είναι - με μια, τη μοναδική, ίσως, ελπίδα, όσο κι αν φρούδη φαντάζει, πως αυτό το καλοκαίρι οι υπεύθυνοι θα κάνουν την αρχή για το έγκαιρο άδειασμα όλων των κάδων της πόλης και για το πλύσιμό τους, γιατί, χωρίς να φταίμε, ακούμε όλο και πιο συχνά πολίτες να διαμαρτύρονται, καθώς δίπλα μας ή από κάποια απόσταση μας προσπερνούν, λέγοντας «Πάλι, οι κάδοι ξεχειλίσαν!», «Πάλι, οι κάδοι απαίσια βρωμούν!», «Πάλι...».

Ας μας φροντίσει κάποιος, λοιπόν!!!

εν αιθρία

ΚΩΔ.ΕΛΤΑ 110002

Περιοδική Έκδοση της

Οικολογικής Κίνησης Πάτρας

Διεύθυνση: Σαχτούρη 64 - Τ.Κ. 262 22 ΠΑΤΡΑ

Α.Φ.Μ.: 090048446 - Γ' ΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Θωμάς Κουτρούμπας

Τηλέφωνο & Fax : 2610.32.10.10

email: oikipa@otenet.gr

Τηλέφωνα μελών: 2610.327.234, 2610.643.541

Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή

Διανέμεται δωρεάν στους υποστηρικτές μας

Ετήσια συνδρομή για φορείς, οργανισμούς,

υπηρεσίες: 43 ευρώ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: print247, 2610.521.007,

info@print247.gr

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:

Άρις Γεωργαντά

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

Παναγιώτης Χαλούλος

Αριθμός λογαριασμού για

κατάθεση ποσών υποστήριξης:

EUROBANK: 0026.0015.74.0104033390

IBAN: GR4702600150000740104033390

(Βασιλακόπουλος-Χαλικόπουλος)

Μετά την κατάθεση ενημερώστε μας τηλεφωνικά.

Να «επιλύσει» το ζήτημα του Προεδρικού Διατάγματος για τον Κυπαρισσιακό Κόλπο!

ΕΠΙΧΕΙΡΕΙ Η ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ κ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Με ενδιαφέρον πληροφορηθήκαμε από τον τοπικό τύπο τις «αγωνιώδεις» προσπάθειες της βουλευτού Ηλείας της ΝΔ – και προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής – κ. Αυγερινοπούλου να «επιλύσει» το ζήτημα του Προεδρικού Διατάγματος (ΠΔ) του Κυπαρισσιακού Κόλπου.

Σε πρόσφατο δελτίο τύπου του γραφείου της κ. Αυγερινοπούλου διαβάζουμε πως «Με σταθερά βήματα προς επίλυση του ζητήματος του Προεδρικού Διατάγματος του Κυπαρισσιακού Κόλπου και των αναπτυξιακών ζητημάτων του συνόλου του Ν. Ηλείας με ιδιαίτερη έμφαση στην παραλιακή ζώνη κινείται η Δρ. Διονυσία – Θεοδώρα Αυγερινοπούλου, βουλευτής Ν. Ηλείας της Ν.Δ. και Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής».

Η κ. βουλευτής κόπτεται για... «τα αναπτυξιακά ζητήματα με έμφαση στην παραλιακή ζώνη». Ναι, καλά καταλάβατε. Για έναν από τους σημαντικότερους βιοτόπους αναπαραγωγής της Θαλάσσιας Χελώνας Caretta Caretta στην Ελλάδα. Προωθεί λοιπόν την εκπόνηση του **Ειδικού Χωρικού Σχεδίου** το οποίο (αντιγράφουμε κατά λέξη) «θα τροποποιεί τις υπάρχουσες χωροταξικές ζώνες σε ένα πλαίσιο **βιωσίμου ανάπτυξης**, που θα εξυπηρετεί τις αναπτυξιακές, τουριστικές, πολεοδομικές, αγροτικές και άλλες ανάγκες της περιοχής και θα επιλύει οριστικά τα χρόνια ζητήματα, που δημιουργούν οι αλληπάλλληλες ζω-

νοποιήσεις και τα δυσανάλογα προστατευτικά καθεστώτα, που λειτουργούν ως τροχοπέδη στην Ηλεία».

Ε, ναι, λοιπόν, το διαβάσαμε και αυτό από την κ. βουλευτή. Το υφιστάμενο Π.Δ. για τον Κυπαρισσιακό αποτελεί **«δυσανάλογα προστατευτικό καθεστώς και τροχοπέδη για την Ηλεία»!** Ευτυχώς, που όλα θα γίνουν «σε ένα πλαίσιο βιωσίμου ανάπτυξης»!!!

Το «έργο» το έχουμε ξαναδεί!

Να θυμίσουμε λοιπόν στην (με βαρύ βιογραφικό σε θέματα περιβάλλοντος) αξιότιμη κυρία, πως το υφιστάμενο Π.Δ. εκδόθηκε έπειτα από πολλά χρόνια προσπαθειών των οικολογικών οργανώσεων, **δύο σχέδια προεδρικών διαταγμάτων, τρία πρακτικά** επεξεργασίας από το Συμβούλιο της Επικρατείας, **μία καταδίκη** στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ C-504/14, Απόφαση της 10^{ης} Νοεμβρίου 2016) και **μία επίσημη Σύσταση** για μέτρα προστασίας από τη Σύμβαση της Βέρνης στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος του Κυπαρισσιακού Κόλπου (περιοχές Natura 2000 – GR 2550005, GR 2330005 και GR 2330008) χαιρέτησαν με ανακοίνωσή τους οι περιβαλλοντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις ANIMA, ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ, ΑΡΧΕΛΩΝ, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Προστασίας Περιβάλλοντος και

Πολιτισμού, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών, Δίκτυο Μεσόγειος SOS, Καλλιστώ, Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, Greenpeace, MEDASSET, MOM και WWF Ελλάς.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το Π.Δ. μεταξύ άλλων εξασφαλίζει:

- **Νομικό καθεστώς προστασίας** της περιοχής με τον καθορισμό χρήσεων γης ανάλογα με τη σημασία του προστατευτέου αντικείμενου και τη θέσπιση όρων και περιορισμών με κλιμάκωση «αυστηρότητας».

- **Την απαγόρευση δόμησης** στις περιοχές προστασίας της φύσης (αμμοθίνες και αιγιαλό), καθώς και σε απόσταση τουλάχιστον 50 μέτρων από τις αμμοθίνες, ώστε να μειώνονται όσο το δυνατόν περισσότερο οι ανθρωπογενείς επεμβάσεις σε ιδιαίτερα ευαίσθητα οικοσυστήματα και είδη.

- **Τον καθορισμό όρων και περιορισμών στην απλή χρήση του αιγιαλού και της παραλίας** από τη λειτουργία επιχειρήσεων θαλάσσιας αναψυχής. Σε περιοχές, όπου παρουσιάζεται το μεγαλύτερο ποσοστό ωτοκίας της χελώνας Caretta Caretta, απαγορεύτηκε η τοποθέτηση επίπλων θαλάσσης.

- **Την αύξηση της αρτιότητας για δόμηση** (20 στρέμματα από 10), με ταυτόχρονη διατήρηση του δικαιώματος δόμησης στα 10 στρέμματα, ως μεταβατική διάταξη, για τις ιδιοκτησίες που έχουν διαμορφωθεί μέχρι την ημερομηνία έκδοσης του ΠΔ.

Ταυτόχρονα, μειώνεται το σύνολο της κάλυψης των κτηριακών εγκαταστάσεων (όπου επιτρέπονται τέτοιες) και των διαμορφώσεων του περιβάλλοντος χώρου (δεν υπερβαίνει το 30% της έκτασης ιδιοκτησίας) και στο υπόλοιπο 70% της έκτασης της ιδιοκτησίας διατηρείται

Διονυσία - Θεοδώρα Αυγερινοπούλου
Πολιτικός

η φυσική βλάστηση ή ο γεωργικός χαρακτήρας της. Επιπλέον, με τις μεταβατικές διατάξεις δίνεται η δυνατότητα σε νομίμως υφιστάμενες δραστηριότητες να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, εφόσον εξασφαλίσουν, όπου απαιτείται, τους κατάλληλους περιβαλλοντικούς όρους.

Φαίνεται πως η «ανάπτυξη για όλους», που εξήγγειλε ο κ. Πρωθυπουργός, βρήκε «εμπόδιο» στο Π.Δ. του Κυπαρισσιακού κόλπου και η κ. Αυγερινοπούλου ανέλαβε να «τακτοποιήσει» το θέμα. Τις προσεχείς ημέρες – όπως αναφέρει στην ανακοίνωσή της – θα πραγματοποιήσει συνάντηση εργασίας στον Πύργο για περαιτέρω συζήτηση επί του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου με συμμετοχή των φορέων και της τοπικής αυτοδιοίκησης, ενώ ενημέρωσε σχετικά τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδος κ. **Νεκτάριο Φαρμάκη** και άλλους αυτοδιοικητικούς παράγοντες.

ΘΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΔΩ ΚΑΙ ΘΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕ ΣΤΕΝΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΗΣ «για τροποποίηση των χωροταξικών ζωνών σε ένα πλαίσιο **βιωσίμου ανάπτυξης**, που θα εξυπηρετεί τις αναπτυξιακές, τουριστικές, πολεοδομικές, αγροτικές και άλλες ανάγκες της περιοχής»!

Θωμάς Κουτρούμπας
Βιολόγος

Οι εξορύξεις υδρογοναθράκων είναι κλιματικό έγκλημα!

ΑΚΤΙΒΙΣΜΟΣ ΤΗΣ GREENPEACE

Ακτιβισμό κατά των εξορύξεων πετρελαίου πραγματοποίησε η Greenpeace στις εγκαταστάσεις των ΕΛΠΕ στον Ασπρόπυργο.

Τα ξημερώματα της Πέμπτης 21 Δεκεμβρίου εθελοντές από διάφορες περιοχές της χώρας, εμπόδισαν για αρκετές ώρες την είσοδο οχημάτων έχοντας προσδεθεί με αλυσίδες στην κύρια πύλη και αναρτώντας πανό με κεντρικό μήνυμα «ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ = ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ». Παράλληλα κρεμάστηκαν από δεξαμενή της εταιρείας αναρτώντας σχετικό πανό, με το γεγονός να λαμβάνει μεγάλη δημοσιότητα στα ελληνικά και διεθνή μέσα.

Οι ακτιβιστές απαιτούσαν από τα ΕΛΠΕ να ακυρώσουν τα σχέδια για εξορύξεις υδρογονανθράκων και να συμμορφωθούν με τις υποδείξεις της Συμφωνίας των Παρισίων.

Ακολουθεί η ανακοίνωση που δόθηκε στα ΜΜΕ

Με την επιστήμη να προειδοποιεί ότι το κλίμα απειλείται με κατάρρευση, αν δεν σταματήσουμε τις εξορύξεις και τη χρήση ορυκτών καυσίμων τα επόμενα 20-25 χρόνια, τα σχέδια των ΕΛΠΕ απειλούν ευθέως το μέλλον της χώρας και παραβιάζουν το θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμά μας στη ζωή.

Νέες μελέτες επιβεβαιώνουν ότι οι σχεδιαζόμενες εξορύξεις

άνθρακα, πετρελαίου και αερίου - εφόσον υλοποιηθούν - οδηγούν την αύξηση της πλανητικής θερμοκρασίας άνω του ασφαλούς ορίου του +1,5°C, παραβιάζοντας τη Συμφωνία των Παρισίων και παραδίδοντας τον πλανήτη στο έλεος της αυτοτροφοδοτούμενης υπερθέρμανσης.

Είχε προηγηθεί η δραματική προειδοποίηση 11.000 επιστημόνων πριν από λίγες εβδομάδες για «ανείπωτα δεινά» ("untold suffering"), αλλά και η έκκληση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Αντόνιο Γκουτέρες για γρήγορη απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, προκειμένου να αποφευχθεί η «ανεξέλεγκτη κλιματική αλλαγή», η οποία αποτελεί «άμεσο κίνδυνο για την ύπαρξή μας» («direct existential threat»).

«Τα ΕΛΠΕ σήμερα επενδύουν σε έργα που προωθούν τη μη-αναστρέψιμη καταστροφή της χώρας από τη ρύπανση, τις

φυσικές καταστροφές και την ερημοποίηση. Δεν υπάρχει σενάριο, όπου η ασφάλεια, η ευημερία και η κοινωνικά δίκαιη ανάπτυξη της χώρας συνυπάρχουν με νέες εξορύξεις και καύση υδρογονανθράκων», τόνισε ο **Τάκης Γρηγορίου**, υπεύθυνος για θέματα ενέργειας και κλίματος στο ελληνικό γραφείο της **Greenpeace**.

«Δεν υπάρχει άλλη επιλογή από το να αντιδράσουμε. Να προστατέψουμε το αναφαίρετο δικαίωμά μας στην τροφή, στο νερό, στη στέγη. Το δικαίωμά μας να ζήσουμε σε μία χώρα, που δεν καίγεται από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές κάθε καλοκαίρι, δεν πνίγεται από θανατηφόρες βροχοπτώσεις κάθε χειμώνα, δεν ερημοποιείται σταδιακά και αμετάκλητα από την κλιματική κρίση. Απαιτούμε από τα ΕΛΠΕ να αλλάξουν επιχειρηματικό μοντέλο και να γίνουν από μέρος του προβλήματος μέρος της λύσης.»

Η δράση έρχεται σε συνέχεια της αδιαφορίας των ΕΛΠΕ να ευθυγραμμίσουν το επιχειρηματικό τους μοντέλο με τις υποδείξεις της επιστήμης, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο τη χώρα.

Αντιθέτως, τα τελευταία χρόνια επενδύουν επιθετικά στην έρευνα και την εξόρυξη υδρογονανθράκων για τις επόμενες δεκαετίες.

Μάλιστα στην περίπτωση των θαλάσσιων οικοπέδων νότια και δυτικά της Κρήτης εμπλέκονται σε επιχειρησιακά σχήματα με τις Total και ExxonMobil: δύο πολυεθνικές με διαβόητο ιστορικό ατυχημάτων, παραλείψεων, παρασκηνιακών πιέσεων σε κυβερνήσεις για υπονόμευση περιβαλλοντικών και κλιματικών πολιτικών, επιθέσεων στην επιστήμη και εσκεμμένης παραπληροφόρησης της κοινής γνώμης για τον κίνδυνο από την κλιματική αλλαγή.

Συνολικά, περισσότερα από 70.000 τετ. χλμ. ελληνικής γης και θάλασσας έχουν παραδοθεί σε πετρελαϊκές για έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων.

Οι εξορύξεις πετρελαίου και αερίου εκτός από το κλίμα απειλούν ευθέως και το τοπικό περιβάλλον και την τοπική οικονομία.

Στις παραχωρηθείσες και υπό παραχώρηση περιοχές συμπεριλαμβάνονται σπάνιας ομορφιάς και υψηλής περιβαλλοντικής και πολιτιστικής σημασίας περιοχές της χώρας, όπως η Ήπειρος, το Ιόνιο νησιωτικό σύμπλεγμα, η νότια και νοτιοδυτική Κρήτη και ο Κυπριασιακός Κόλπος

Επιβράβευση μαθητών για ανακύκλωση τηγανέλαιου στη ...Θεσσαλονίκη!

Την πρωτιά στη συλλογή **τηγανέλαιου** κατέκτησαν οι μαθητές του 3ου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Ευόσμου, στη Θεσσαλονίκη, και επιβραβεύτηκαν με πέντε οθόνες υπολογιστών.

Οι μαθητές του σχολείου, σε συνεργασία με γονείς, εκπαιδευτικούς και την τοπική κοινωνία κατάφεραν να συλλέξουν πέρσι τη μεγαλύτερη ποσότητα (1200 λίτρα) από όλα τα σχολεία του Δήμου, που συμμετέχουν στο

πρόγραμμα, και αναδείχθηκαν πρωταθλητές.

Το πρόγραμμα ανακύκλωσης τηγανελαίων υλοποιεί ο Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου σε συνεργασία με τη Συνεταιριστική Επιχείρηση Κοινωνικού Οφέλους «Ionian Recycle Hellas Κοιν.Σ.Επ.». Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 25 σχολεία του Δήμου.

Καλές πρακτικές για ένα υλικό, που είναι ιδιαίτερα βλαπτικό για το περιβάλλον.

Μια φορά και ένα καιρό (πριν λίγα χρόνια) εφαρμόζοταν και στην Πάτρα ένα αντίστοιχο πρόγραμμα, όπου συμμετείχαν πολλά σχολεία του Δήμου με μεγάλη επιτυχία. Μάλιστα το παραγόμενο βιοντήζελ επιστρεφόταν στα σχολεία για τη θέρμανσή τους.

Τέλειωσε το πρόγραμμα, σταμάτησε η δράση...

Θα μου πείτε, κοτζάμ Δή-

μος δεν μπορούσε να διαθέσει ένα φορτηγάκι με ένα εργατή να παίρνει το τηγανέλαιο από τα σχολεία μια φορά το τρίμηνο και άλλον ένα να χειρίζεται το μηχάνημα μετατροπής του σε βιοντήζελ (που αγοράστηκε με λεφτά του προγράμματος και σαπίζει τώρα στα Βραχυνεία);

ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΟΧΙ!...

ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΑΛΛΑΞΑΝ ΚΑΙ ΟΙ ...«ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΠΟΧΕΣ»!

Όσες **βροχές** δεν έπεσαν Σεπτέμβρη και Οκτώβρη, μας ...«έπνιξαν» μέσα σε **λίγες μέρες** του φετινού Νοέμβρη! Το νερό που περιμέναμε σαν **ευλογία**, να ποτίσει τη διψασμένη γη, να αναζωογονήσει παλιές και νέες σπορές, να **καθαρίσει** την ατμόσφαιρα και να γεμίσει τους **υδροφόρους ορίζοντες** ...κατήντησε εχθρός και «...επέπεσε βιαίως επί δικαίων και αδίκων!» Και οι **θερμοκρασίες** λίγο πριν την έναρξη του **χειμώνα** διατηρούνται ακόμα υψηλές!

Είναι ολοφάνερο πια ότι οι **εποχές** στον καιρό της **κλιματικής αλλαγής** είναι σαφώς ... **ασύμμετρες!** Έτσι, σήμερα, ακόμα και το περίφημο μουσικό έργο «**Οι Τέσσερις Εποχές**» του **Αντόνιο Βιβάλντι**, που γράφτηκε το **1723** και βρίσκεται ανάμεσα στα δημοφιλέστερα κομμάτια της **μπαρόκ μουσικής**, κρίθηκε αναγκαίο να **διασκευασθεί**, προκειμένου να καταδείξει τις καταστροφικές συνέπειες της κλιματικής κρίσης!

Συγκεκριμένα, η ορχήστρα

Οι τέσσερις εποχές δια...χειρός Τσαρούχη!

Hamburg Elbphilharmonie παρουσίασε στα μέσα του Νοέμβρη στο Αμβούργο μία **αναθεωρημένη εκδοχή** του έργου «Τέσσερις εποχές», για τη δημιουργία της οποίας χρησιμοποιήθηκαν **αλγόριθμοι** με βάση τα δεδομένα (data) του **κλίματος!** Η νέα εκδοχή έχει τίτλο «For Seasons» (**Για τις εποχές**) αντί του «Four Seasons» (Τέσσερις εποχές) και, όπως παραδέχτηκαν οι δημι-

ουργοί της, σκοπός της είναι να κάνει μια ισχυρή **επίκληση** στο **συναίσθημα** όσον αφορά στο δημόσιο διάλογο και στη δράση για την κλιματική κρίση.

Η διασκευή έγινε από μια ειδική ομάδα αποτελούμενη από καλλιτέχνες του ήχου, υπεύθυνους ανάπτυξης λογισμικού και ενόρχηστρωτές και είναι αποτέλεσμα ανεπεξέργαστων δεδομένων για το κλίμα και αλγορίθμων

από Η/Υ, ώστε το νέο μουσικό έργο να ...επηρεαστεί από την **εξαφάνιση των ειδών**, την αύξηση της **παγκόσμιας θερμοκρασίας** και τη συχνότητα των **ακραίων μετεωρολογικών φαινομένων!** Το «For Seasons», που χρειάστηκαν έξι μήνες δουλειά για να ολοκληρωθεί, επιδιώκει να «**επικαιροποιήσει**» το έργο του Βιβάλντι και οι δημιουργοί του θέλησαν να δείξουν την επιρροή των δεδομένων για το κλίμα στα **ηχητικά στοιχεία** τα οποία — μέσω των αλγορίθμων — δημιουργούν μια «**νέα μουσική εμπειρία**».

Το αποτέλεσμα είναι ότι η **αρμονία** γίνεται **δυσαρμονία**, οι γραμμές μεταξύ της «άνοιξης» και του «καλοκαιριού» δεν διακρίνονται πια και οι νότες που αποτυπώνουν το **τραγούδι** των **πουλιών** παραμερίζονται εντελώς! Τελικά, το έργο εμφανίζεται **ασύμμετρο** και χωρίς ισορροπία για το ακροατήριο, όπως ακριβώς έχουν γίνει **...ανισόρροπα** στις μέρες μας και οι εποχές και το κλίμα!

ΤΟ ...ΚΛΙΜΑ ΑΛΛΑΖΕΙ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥΣ;

Στα μέσα περίπου του Νοέμβρη, δυο μεγάλες εταιρείες μαζικών μέσων μεταφοράς, η σιδηροδρομική υπηρεσία **Eurostar**, που εξασφαλίζει τη **σιδηροδρομική κυκλοφορία** στην υποθαλάσσια σήραγγα κάτω από τη **Μάγλη** και η χαμηλού κόστους **αεροπορική εταιρεία EasyJet** ανακοίνωσαν, ανεξάρτητα η μια από την άλλη, **μέτρα αντιστάθμισης** των εκπομπών ρύπων για κάθε δρομολόγιό τους!

Η Eurostar με την ευκαιρία των 25 ετών της λειτουργίας της δήλωσε πως από την **1η Ιανουαρίου 2020**, κάθε φορά που θα αναχωρεί ένα τρένο της από το **Λονδίνο** προς την **ηπειρωτική Ευρώπη**, θα **φυτεύει ένα δένδρο**, ώστε να **αντισταθμίζεται** το **CO₂** που αυτό εκπέμπει! Υποστηρίζοντας τις ΜΚΟ **Woodland Trust**, **Reforest' Action** και **Trees for All**, η εταιρεία διατείνεται ότι με τον τρόπο αυτό θα συμβάλει στο φύτεμα **20.000 δένδρων** κάθε χρόνο στα δάση των χωρών που εξυπηρετούν τα τρένα της, δηλαδή **Βρετανία**, τη **Γαλλία**, το **Βέλγιο** και την **Ολλανδία**.

Αντίστοιχα, η EasyJet θα δαπανήσει περίπου 25 εκατ. στερλίνες σε πρόγραμμα **φύτευσης δέντρων** ή προστασίας από

Μείωση περίπου 13000 τόνων CO2 το χρόνο επιτυγχάνεται με τη Eurostar συγκριτικά με αερομεταφορές.

την **αποψίλωση**, με στόχο να αποσύρει από την ατμόσφαιρα ποσότητες CO₂ ίσες με εκείνες που εκπέμπει ο στόλος της. Σε απάντηση, μάλιστα, στις **αμφιβολίες** που εκφράζονται για την αποτελεσματικότητα τέτοιων κινήσεων, η εταιρεία δεσμεύθηκε πως θα δίνει συχνά στη δημοσιότητα τα αντίστοιχα αναλυτικά στοιχεία! Ταυτόχρονα, η EasyJet έχει υπογράψει και **μνημόνιο κατανόησης**

με την εταιρεία **Airbus** για κοινό πρόγραμμα **έρευνας** και ανάπτυξης **υβριδικών** και **ηλεκτρικών** αεροσκαφών. Ως γνωστόν, ειδικά ο **κλάδος** των **αερομεταφορών** είναι ιδιαίτερα **ρυπογόνος**, και κινήσεις σαν αυτές, καλό είναι να βρουν μιμητές, που θα ανταποκριθούν στις φωνές, οι οποίες ζητούν **άμεση δράση** για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

«ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ» ΣΕ ...ΣΤΑΣΗ ΤΡΑΜ!

Το **Λοτζ** είναι η τρίτη μεγαλύτερη πόλη της **Πολωνίας**, με περίπου 700.000 κατοίκους και το όνομά της στα πολωνικά σημαίνει βάρκα. Η **Dominika Cebula** είναι μια καλλιτέχνης, που αποφοίτησε από την Ακαδημία Καλών Τεχνών του Λοτζ και της αρέσει, όπως λέει, να περιβάλλεται από **φυτά εσωτερικών χώρων**, διότι γενικά νιώθει καλύτερα στη φύση!

Έτσι, η Dominika ωθούμενη από την ανάγκη να ξαναφέρει τη φύση στο **τοιμέντο** του Λοτζ, πήρε εκατοντάδες φυτά, τα **αποξήρανε**, τα τοποθέτησε σε **γυάλινες θήκες** και τα τοποθέτησε στη **στάση τραμ** της πλατείας **Dabrowskiego**, η οποία, μάλιστα, βρίσκεται κοντά σε μια αγορά λουλουδιών. Έτσι, αντί να αρχίσει να

Η στάση-μουσείο και τα αποξηραμένα λουλούδια που χρησιμοποιήθηκαν.

διανέμει φυλλάδια και μπροσούρες, μετέτρεψε τη **στάση τραμ** σε ένα μικρό **μουσείο λουλουδιών!**

Η καλλιτέχνης ονόμασε τη σύνθεσή της «**Νοσταλγία**» και εξομολογήθηκε ότι την ενέπνευσε η **συναισθηματική σημασία** του να προσφέρει λουλούδια σε κάποιον, η σημασία των

λουλουδιών στην κουλτούρα μας και η παρουσία τους σε όλες τις σημαντικές στιγμές της ζωής μας. Επιπλέον, ένιωσε ότι στις **σύγχρονες πόλεις** υπάρχει **έλλειμμα φύσης** και θα ήθελε να παρουσιάσει περισσότερο χρώμα και λουλούδια, γιατί ο κόσμος είναι πιο **ήρεμος** στη φύση!

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΦΤΙΑΧΝΟΥΝ «ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ» ΓΙΑ ΑΓΡΙΕΣ ΜΕΛΙΣΣΕΣ!

Στο **Ντένβερ** της Πολιτείας του **Κολοράντο** στις **ΗΠΑ** νεαρές **προσκοπίνες** βγήκαν πρόσφατα στην ύπαιθρο, για να φτιάξουν σπιτάκια για τις **άγριες μέλισσες** από ανακυκλώσιμα υλικά, όπως ακριβώς έχει ήδη γίνει στο Μάλμοε της **Σουηδίας**, στο Γκρατς της **Αυστρίας**, στο Πενζιμπό της **Γαλλίας**.

Οι άγριες μέλισσες δεν κάνουν μέλι, αλλά παραμένουν **βιολογικά είδη-κλειδιά**, αφού είναι σημαντικές για την **επικοινωνία**, και στις μέρες μας ένα κατάλληλο ενδιαίτημα γι' αυτές είναι απαραίτητο εργαλείο για την **αντιμετώπιση** της **μείωσης** του **πληθυσμού** των μελισσών του πλανήτη μας. **Εξάλλου** είναι σημαντικό να μαθαίνουν τα παιδιά ότι «κάθε προσπάθεια μετράει» και με αυτές τις ενέργειες ο κόσμος ευελπιστεί ότι η νέα γενιά θα δημιουργήσει μια δέσμευση ζωής για την **προστα-**

...Ξενοδοχείο άγριων μελισσών φτιαγμένο από ανακυκλώσιμα υλικά.

σία της **βιοποικιλότητας**.

Έτσι, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «**Think Like A Citizen Scientist**», οι μικρές της κατασκήνωσης προσκόπων του Ντένβερ επαναχρησιμοποίησαν **χαρτοκιβώτια** και ρολά **χαρτιού υγείας** για να δημιουργήσουν

«**ξενοδοχεία**» μελισσών τα οποία στη συνέχεια τοποθέτησαν σε δημόσιους κήπους και στον τοπικό **Βοτανικό Κήπο**. Χάρισαν, μάλιστα, και ένα σε τοπικό μελισσοκόμο, ο οποίος τους μίλησε και τους εξήγησε πολλά πράγματα για τις άγριες μέλισσες!

μικρές ΕΙΔΗΣΕΙΣ από το ΜΕΓΑΛΟ κόσμο

☑ Ερευνητές από το **Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ**, αντιγράφοντας τη διαδικασία της **φωτοσύνθεσης**, κατασκεύασαν συσκευή-«τεχνητό φύλλο», που παράγει **καύσιμο ΜΟΝΟ** με **ηλιακό φως**, **νερό** και **CO₂**. Οι επιστήμονες ενσωμάτωσαν στη συσκευή δύο **ηλιακούς συλλέκτες**, κατασκευασμένους από το πέτρωμα **περοβοκίτη**, που αποθηκεύει αποδοτικά ηλιακή ενέργεια. Όταν η συσκευή βυθιστεί στο νερό, οι ηλιακοί συλλέκτες παρέχουν ενέργεια για παραγωγή οξυγόνου μέσω καταλύτη από **κοβάλτιο** και ταυτόχρονα πραγματοποίηση αντίδρασης μεταξύ **CO₂** και νερού, η οποία οδηγεί στην σύνθεση μονοξειδίου του άνθρακα και **υδρογόνου**. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι η παραγωγή του λεγόμενου **αέριου σύνθεσης**, ενός καυσίμου, το οποίο, αν και έχει τη μισή ενεργειακή αποδοτικότητα του **φυσικού αερίου**, ήδη χρησιμοποιείται ευρέως στη βιομηχανία!

☑ Η ισπανική εταιρεία **Indiannes Footwear** δημιούργησε 100% **βιοδιασπώμενα ...παπούτσια** με ίνες από **απόβλητα μπαναριάς**, που συλλέγονται από αγροκτήματα 60 αγροτών-συννοροφυλάκων στην **περιοχή Hulía** της **Κολομβίας**. Τα παπούτσια σχεδιάζονται στη **Βαρκελώνη** και κατασκευάζονται σε εργοστάσιο στο **Αλικάντε**, ενώ η πρώτη ύλη προέρχεται από τα γεωργικά απόβλητα, που προκύπτουν κάθε χρόνο, όταν τα φυτά πρέπει να τεμαχιστούν, για να αναπτυχθούν καινούρια και συνήθως καίγονται. Η εξαγωγή και παραλαβή των ανθεκτικών **φυτικών ινών** γίνεται με πανάρχαιες **τοπικές διαδικασίες**, όπως θάψιμο των αποβλήτων για δυο χρόνια και αποσύνθεση των υπόλοιπων οργανικών υλών με φυσικό τρόπο χωρίς χημικά!

☑ Αρχής γενομένης από τη νέα χρονιά, ο όμιλος **Coca-Cola HBC** υπόσχεται να αντικαταστήσει το **πλαστικό περιτύλιγμα** από όλες τις **πολυσυσκευασίες αλουμινίου** των προϊόντων του με **ανακυκλώσιμο χαρτόνι** τεχνολογίας **KeelClip**, σε όλες τις αγορές της Ευρώπης, μέχρι το 2021. Η εφαρμογή του KeelClip θα ξεκινήσει στην **Ιρλανδία** και την **Πολωνία**, και θα χρησιμοποιηθεί σε όλες τις πολυσυσκευασίες αλουμινίου έως 8 κουτιών, ενώ οι μεγαλύτερες θα τοποθετούνται σε χάρτινα κιβώτια. Η πρωτοβουλία αυτή υπολογίζεται ότι θα εξοικονομήσει συνολικά **2.000 τόνους πλαστικού** και **3.000 τόνους CO₂**, σε ετήσια βάση.

Μια εκδήλωση ...χρήσιμη για το περιβάλλον!

Η ΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥ Α.Σ.Τ.Ο. ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΙΠΑ

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ για το Περιβάλλον ήταν ο τίτλος της εσπερίδας που διοργάνωσαν το Σάββατο 23/11 ο Α.Σ.Τ.Ο. και η ΟΙΚΙΠΑ. Πλήθος από συμπολίτες συμμετείχαν στην ενδιαφέρουσα αυτή εκδήλωση, που είχε ως στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε «πράσινες» πρακτικές, που οφείλουμε να εντάξουμε στην καθημερινότητά μας, ώστε η συμμετοχή μας στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος να είναι η ελάχιστη δυνατή.

Στη συζήτηση που ακολούθησε έγινε σαφές σε

όλους τους συμμετέχοντες ότι πέρα από την ανάγκη αλλαγής των κεντρικών πολιτικών, η ενεργοποίηση των πολιτών μέσα από την αλλαγή της καταναλωτικής συμπεριφοράς και τον προσανατολισμό σε «οικολογικές» πρακτικές, είναι κομβικός παράγοντας για ένα βιώσιμο μέλλον.

Εκ μέρους του ΑΣΤΟ η **Άννα Ροδίτη** ανακοίνωσε τη δημιουργία μιας νέας ομάδας, η οποία θα ασχολείται με δράσεις καθαριότητας και αισθητικών παρεμβάσεων σε διάφορα σημεία της πόλης. Καλή αρχή!

Ακολουθούν περιλήψεις των επί μέρους εισηγήσεων

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ: ΚΟΜΒΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Γιώργος Βασιλακόπουλος, φυσικός

Η παραγωγή και διαχείριση των απορριμμάτων στις σύγχρονες κοινωνίες αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη βιωσιμότητά τους.

Αποκαλυπτικά είναι τα παρακάτω στοιχεία:

- Το 1/3 των τροφών, που παράγουμε παγκοσμίως, καταλήγει στα σκουπίδια.

- Τα προϊόντα μιας χρήσης κυριαρχούν στις αγορές μας, διογκώνοντας την ποσότητα των απορριμμάτων που παράγουμε. (Ενδεικτικά ο μέσος όρος για την Ευρώπη είναι 500 κιλά/κάτοικο/έτος. Η Ελλάδα παράγει λίγο πιο πάνω από τον Μ.Ο.)

- Οι πλαστικές συσκευασίες αποτελούν το μείζον πρόβλημα στον πλανήτη. Το 2018 παρήχθησαν παγκοσμίως 380 εκατομ. τόνοι. Από αυτούς ανακυκλώθηκε περίπου το 9%, κάηκε το 12% και το υπόλοιπο 79% οδηγήθηκε στο περιβάλλον. Οι επιπτώσεις στα υδάτινα οικοσυστήματα είναι τεράστιες.

Μια ορθολογική διαχείριση έχει θέσει κατά σειρά προτεραιότητας τις διαδικασίες της ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ (και ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ), ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ και ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ.

Τρόποι ΠΡΟΛΗΨΗΣ - ΜΕΙΩΣΗΣ

- Αποφεύγουμε τη σπατάλη τροφίμων, που δημιουργεί πολλά οργανικά απόβλητα
- Επιλέγουμε υλικά με μικρό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, π.χ. χαρτί αντί πλαστικού
- Αγοράζουμε «χύμα» προϊόντα, όπου είναι δυνατό
- Προτιμούμε αντικείμενα από ανακυκλωμένες πρώτες ύλες
- Επισκευάζουμε συσκευές, που έχουν χαλάσει
- Αποφεύγουμε την εκτύπωση σε χαρτί, όταν δεν είναι αναγκαία
- Επιλέγουμε τον ηλεκτρονικό τρόπο

αποστολής των λογαριασμών μας αντί του ταχυδρομείου

Παραδείγματα ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ

- Έχουμε επαναχρησιμοποιούμενες τσάντες για τις αγορές μας
- Χρησιμοποιούμε επαναφορτιζόμενες μπαταρίες
- Επαναγεμίζουμε τα μελανοδοχεία των εκτυπωτών
- Χρησιμοποιούμε το εκτυπωμένο χαρτί Α4 και από τις δύο όψεις
- Αποφεύγουμε υλικά μιας χρήσης (ποτηράκια καφέ, καλαμάκια κλπ.) επιλέγοντας επαναχρησιμοποιούμενα υλικά
- Προωθούμε τα άχρηστα ρούχα μας σε δομές, που καλύπτουν κοινωνικές ανάγκες

Η ανάκτηση (αποτέφρωση) και η απόρριψη (υγειονομική ταφή) είναι στις τελευταίες θέσεις στην ιεράρχηση μεθόδων διαχείρισης, λόγω πιθανών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

ΑΛΛΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

* ηλεκτρικές - ηλεκτρονικές συσκευές:

- Παράδοση στα καταστήματα πώλησης
- Στο πάρκινγκ Καλεντζώτη κάθε Τετάρτη απόγευμα (5:00-8:00 μ.μ.). ΚΟΙΝΣΕΠ «Ανακυκλώνω στην Πηγή». Για ογκώδεις συσκευές παραλαβή από το σπίτι σας, τηλ. 2610-872020).

Δεν τα αφήνουμε στο πεζοδρόμιο, γιατί οι πλανόδιοι κάνουν ΚΑΚΗ διαχείριση!

* Φωτιστικά είδη - λαμπτήρες - μπαταρίες
- Σε ειδικά σημεία συλλογής και καταστήματα πώλησης ηλεκτρικών ειδών

* Τηγανέλαια
- Σε ειδικούς χώρους συλλογής
- Στο πάρκινγκ Καλεντζώτη κάθε Τετάρτη απόγευμα (5:00-8:00 μ.μ.). ΚΟΙΝΣΕΠ «Ανακυκλώνω στην Πηγή»

* Φάρμακα
- Ληγμένα και μη ληγμένα στο φαρμακείο της περιοχής σας

* Ρούχα
- Στη Δημοτική Ιματιοθήκη του Δήμου Πατρέων, Σολωμού 82 (απέναντι από το Σκαυγιπούλειο) 09:00-13:00, τηλ. 2610-243255
- Σε άλλους κοινωνικούς φορείς

ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Θωμάς Κουτρούμπας, βιολόγος

Τι είναι η κομποστοποίηση;

Η κομποστοποίηση είναι η διαδικασία, κατά την οποία, αντί να πετάμε στα σκουπίδια τα **υπολείμματα φαγητών** που τρώμε, **καφέδων** που πίνουμε, της **στάχτης** από το τζάκι και των **ξηρών φύλλων ή λουλουδιών** που μαζεύουμε, τα παίρνουμε και τα ρίχνουμε σε έναν ειδικό κάδο ή σε ένα μικρό περιφραγμένο χώρο στον κήπο μας, όπου - χωρίς κόπο - μετά από λίγους μήνες γίνονται **λίπασμα** έτοιμο προς χρήση.

Ποια υλικά ΜΠΟΡΟΥΜΕ να κομποστοποιήσουμε;

- Λαχανικά, χορταρικά, φρούτα (ωμά ή βρασμένα).
- Υπολείμματα από σαλάτες, αφού στραγγιστούν τα υγρά.
- Φυτικά υπολείμματα, όπως ξερά ή χλωρά φύλλα, βλαστοί, κομμένο γκαζόν κ.λπ.
- Στάχτη από τζάκι.
- Τσόφλια αυγών.
- Χαρτιά κουζίνας (ρολό κουζίνας, χαρτοπετσέτες, μαλακές σακούλες).
- Πριονίδι (ιδιαίτερα εάν είναι πολύ υγρό το κομποστ και θέλουμε ένα μείγμα πιο ισορροπημένο και με μεγαλύτερο αερισμό).
- Υπολείμματα βοτάνων από ροφήματα και κατακάθια καφέ ή και φίλτρα γαλλικού καφέ.
- Οργανικά λιπάσματα, όπως καστανόχωμα, φυλλόχωμα κ.λπ.).

Ποια υλικά ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ να ρίξουμε στην κομποστοποίηση;

- Υγρά, χημικά, σαπούνη, καλλυντικά, φάρμακα.
- Πλαστικό, μέταλλο, γυαλί, καουτσούκ, ιονόπνευμα, τσιγάρα.
- Χαρτί, χαρτόνι, εφημερίδες, περιοδικά.
- Σκληρά ή ινώδη αντικείμενα: Κόκαλα από κρέας και πουλερικά, κέλυφος από οστρακοειδή.
- Χαλασμένα τρόφιμα, ανθρώπινα απορρίμματα, πάνες.

Τι εξοπλισμό χρειαζόμαστε;

Εάν δεν διαθέτουμε κήπο, χρειαζόμαστε τον **ειδικό κάδο κομποστοποίησης**, λίγο χώμα, λίγους **γαιοσκώληκες** (μόνο για την πρώτη φορά), ένα μακρύ ξύλο για ανακάτεμα και ένα μικρό κάδο για τη συλλογή των σκουπιδιών στην κουζίνα. Οι **γαιοσκώληκες** είναι οι φυσικοί ανακυκλωτές της φύσης. Βάζοντάς τους να ανακυκλώσουν τα οργανικά σας απορρίμματα, θα τα μετατρέψετε σε ένα πλούσια θρεπτικό 100% οργανικό λίπασμα.

Εάν διαθέτουμε κήπο, μπορούμε με μια αυτοσχέδια κατασκευή να διαμορφώσουμε ένα χώρο, στον οποίο θα ρίχνουμε όλα τα οργανικά υλικά. Σε τακτά διαστήματα θα πρέπει να **ανακατώνουμε** το σωρό και να τον **βρέχουμε**.

Σε λίγους μήνες στο κάτω μέρος του «κομποστοποιητή» μας θα έχει δημιουργηθεί το πρώτο λίπασμα.

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:

Μάγδα Σουπιώνη, Dr Χημικός

Την τελευταία δεκαετία η εξοικονόμηση ενέργειας ...και στο σπίτι μας αναδεικνύεται ως η πρώτη προτεραιότητα κάθε σκεπτόμενου ανθρώπου, όχι μόνο για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών (π.χ. κλιματική κρίση, ρύπανση κλπ.), αλλά και για την ουσιαστική βελτίωση ...των οικονομικών μεγεθών κάθε νοικοκυριού.

Ιδιαίτερης προσοχής ως προς τη χρήση, τη θέση και τη συντήρησή τους χρήζουν οι ενεργοβόρες οικιακές ηλεκτρικές συσκευές μας, οι οποίες καλό είναι να έχουν υψηλή ενεργειακή απόδοση (A, A+, A++) και να χρησιμοποιούνται με το νυχτερινό τιμολόγιο της ΔΕΗ:

Ηλεκτρική κουζίνα: Μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια μέχρι και 50%, εάν φροντίζουμε τα σκεύη να εφαρμόζουν σωστά στις εστίες της κουζίνας, χρησιμοποιούμε χύτρα ταχύτητας, δεν ανοίγουμε άσκοπα την πόρτα του φούρνου, σβήνουμε το μάτι ή το φούρνο 5-10 λεπτά πριν γίνει το φαγητό.

Ψυγείο: Μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια μέχρι και 30%, εάν ρυθμίσουμε τη θερμοκρασία του θαλάμου στους 7 βαθμούς και του καταψύκτη στους -18, δεν αφήνουμε την πόρτα για πολλή ώρα ανοιχτή, το τοποθετούμε μακριά από ηλιόλουστα μέρη και κάνουμε τακτικά απόψυξη.

Πλυντήριο ρούχων: Μπορούμε να εξοικονομήσουμε ενέργεια μέχρι και 40%, αν πλένουμε με γεμάτο πλυντήριο και επιλέγουμε τα οικονομικά προγράμματα. Τα ίδια ισχύουν και για το πλυντήριο πιάτων.

Φωτισμός: Η κατανάλωση για φωτισμό περιορίζεται κατά 80%, εάν χρησιμοποιούμε λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης και σβήνουμε τα φώτα στα δωμάτια που δεν είμαστε μέσα.

Θερμοσίφωνα: Μπορούμε να περιορίσουμε την κατανάλωση σε ποσοστό 40%, εάν ρυθμίσουμε τη θερμοκρασία νερού στους 55 °C, δεν τον αφήνουμε συνεχώς ανοιχτό και προτιμήσουμε ένα ντους από ένα μπάνιο.

Κλιματισμός: Ρυθμίζουμε το κλιματιστικό στους 27 βαθμούς, κλείνουμε πόρτες και παράθυρα στο χώρο που κλιματίζεται και καθαρίζουμε ή αλλάζουμε συχνά το φίλτρο.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Γιώργος Κανέλλης, καθηγητής Αγγλικών

Οι μεταφορές είναι βασικό πεδίο της μάχης για τη βιωσιμότητα, γιατί βασίζονται, σήμερα, κυρίως στα ορυκτά καύσιμα, η καύση των οποίων είναι ο κύριος λόγος της κλιματικής κρίσης.

Τα μεταφορικά μέσα ιεραρχούνται ως προς την βιωσιμότητά τους με κριτήριο τις εκπομπές ανά όχημα το χιλιόμετρο, τη «σφράγιση» εδάφους που προκαλούν σε: πεζή μετακίνηση και ποδήλατο, μέσα σταθερής τροχιάς, λεωφορεία, ΙΧ, φορτηγά, αεροπορικά μέσα.

Τα πλεονεκτήματα της πεζής μετακίνησης και της ποδηλασίας (νοούμενης όχι απλώς για αναψυχή, αλλά για καθημερινή μετακίνηση) είναι το μηδενικό ανθρακικό αποτύπωμα, η θετική συμβολή στην υγεία, η ελάχιστη κατάληψη αστικού χώρου. Σημαντική είναι η ανάπτυξη δικτύων ασφαλών ποδηλατοδρόμων. Μειονεκτήματα, το ευάλωτο των ποδηλατών σε σχέση με τα μηχανοκίνητα οχήματα, η δυσχέρεια σε πόλεις με ανώμαλο έδαφος.

Τα μέσα σταθερής τροχιάς (τραμ, τρέινα) έχουν τουλάχιστον 4 φορές καλύτερη αναλογία εκπομπών, αλλά και κατάληψης αστικού χώρου εν σχέση με ΙΧ και φορτηγά, τα οποία πλεονεκτούν ως προς την αυτονομία και ευελιξία.

Τα λεωφορεία, ιδίως υποστηριζόμενα με αποκλειστικές λεωφορειολωρίδες, μπορούν να συγκροτήσουν συμπληρωματικά με τα μέσα σταθερής τροχιάς ένα σύστημα βιώσιμων αστικών μεταφορών. Στην Πάτρα δοκιμάστηκαν λωρίδες για λεωφορεία, αλλά δέχτηκαν πόλεμο και καταργήθηκαν.

Σε ό,τι αφορά στις αεροπορικές μεταφορές, έχουν τις πιο επιβλαβείς εκπομπές για το περιβάλλον. Γρήγορα τρέινα είναι σαφώς ανταγωνιστικά τους για μεσαίες αποστάσεις.

Δικαιώματα και ...υποχρεώσεις

Τα δικαιώματα των πεζών κατοχυρώνονται από τη «Χάρτα για τα Δικαιώματα των Πεζών», που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 1988 και αποτελεί επίσημο κείμενο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως πολίτες οφείλουμε να διεκδικούμε με κάθε τρόπο βιώσιμες μεταφορές και από την άλλη δεν πρέπει να γινόμαστε μέρος του προβλήματος με την κατάληψη δημόσιου χώρου, διπλοπαρκάρια κλπ.

Οφείλουμε να γίνουμε μέρος της λύσης, «να πατάμε ελαφρά τη Γη».

ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ στην ΠΟΛΗ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Γιάννης Κανελλόπουλος, λογιστής

Οι δύσκολες συνθήκες διαβίωσης στην πόλη και η άναρχη και ανεξέλεγκτη δόμηση στο περιβαλλοντικό περιβάλλον αντανakλούν στην υγεία και στον ψυχισμό του σύγχρονου ανθρώπου. Η έλλειψη χώρων πρασίνου δημιουργούν ένα ασφυκτικό περιβάλλον και μια τάση φυγής προς την ύπαιθρο. Το αστικό περιβάλλον μπορεί να βελτιωθεί από τις στοχευμένες δενδροφυτεύσεις και από την φροντίδα του πρασίνου, όπου υπάρχει.

Με γνώμονα τα παραπάνω θα μπορούσαμε να προτείνουμε τα εξής:

(I) ΔΕΝΔΡΟΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ

Δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι οι πλατείες αποτελούν τοπόσημα για κάθε πόλη.

Οι πολίτες που συναθροίζονται σ' αυτές θα πρέπει να νιώθουν βολικά και όχι να ασφυκτούν από τις καιρικές συνθήκες, που έτσι κι αλλιώς τα τελευταία χρόνια επιδεινώνονται δραματικά.

(II) ΔΕΝΔΡΟΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΥΣ

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο είναι ότι πρέπει να διαφυλάξουμε τις δενδροφυτεύσεις, που υπάρχουν στους δρόμους, και όπου μπορούμε να τις επεκτείνουμε. Θα μπορούσαμε να επεκτείνουμε το δίκτυο με ταχείας ανάπτυξης δέντρα, που όμως να μην παρεμποδίζουν την ασφαλή διέλευση των πεζών.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο είναι το σωστό και ήπιο κούρεμα της κόμης των δένδρων, για να μας προσφέρουν το πράσινο, αλλά και το οξυγόνο, στη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους. Οι υπηρεσίες του Δήμου θα πρέπει να κλαδεύουν τα δέντρα με περισσή φροντίδα και περισσότερη επιμέλεια, θα έλεγα.

(IV) ΔΕΝΔΡΟΦΥΤΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Όταν λέμε ιδιωτικούς χώρους, εννοούμε: αυλές, κήπους, ακάλυπτους χώρους, πρασιές ή ακόμα-ακόμα αδόμητα οικοπέδα και ταρατσες. Οι ειδικοί έχουν αναφέρει ότι, εάν σε κάθε ταρατσα σπιτιού ή πολυκατοικίας υπήρχαν μερικές μόνο γλάστρες, θα παραγόταν 20% παραπάνω οξυγόνο από το κανονικό.

Ως συμπέρασμα μπορούμε να πούμε ότι: Μην περιμένετε τι θα κάνει ο Δήμος για εσάς, αλλά τι θα κάνετε εσείς για τον Δήμο!

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ

Ανακοίνωση της Περιβαλλοντικής Δράσης Ηλείας

Η «Περιβαλλοντική Δράση Ηλείας» αισθάνεται την υποχρέωση να ενημερώσει τους πολίτες σχετικά με τις εκλυόμενες ρυπογόνες ουσίες, που θα επιβαρυνθεί ο τόπος μας στην περίπτωση πραγματοποίησης του σχεδιαζόμενου έργου των εξορύξεων υδρογονανθράκων, αρχής γενομένης από το Κατάκολο.

Κατά τη φάση της γεώτρησης, την οποία περιγράφει η ΜΠΕ που έχει κατατεθεί, της διάτρησης δηλαδή του πηγαδιού, που έχει το πολύ μισό μέτρο διάμετρο, **εκτός από την ηχητική επιβάρυνση,** μια και μοναδική ρυπογόνος εστία υπάρχει, είναι η «λάσπη», η οποία δεν είναι καθόλου αθώα. Δεν είναι φυσικό προϊόν. Μαύρο λιπαντικό πήκτωμα από τα λιπαντικά της κεφαλής του γεωτρύπανου με φορτίο βαρέων μετάλλων και πολυμερών, καμένων από την τριβή με τα πετρώματα. Στην Αφρική, στη Νιγηρία και στον Ισημερινό, οι πολυεθνικές το νόθευαν με χώμα για περιορισμό της δυσοσμίας τα καλοκαίρια και διόρθωση της εμφάνισής του. **Δεν εξατμίζεται, δεν μεταβολίζεται από μικρόβια και σε χίλια χρόνια θα το ξαναβρούμε άθικτο.** Η τοξική αυτή λάσπη θα μεταφέρεται, σύμφωνα με τη ΜΠΕ, σε λατομείο της περιοχής, χωρίς να αναφέρεται συγκεκριμένη περιοχή. Ποιο λατομείο δέχεται απόβλητα τέτοιου είδους;

Η δεύτερη φάση, η οποία δεν

περιγράφεται στην παρούσα ΜΠΕ, είναι η άντληση. Εκεί επισυμβαίνει χρόνια ρύπανση των θαλασσίων υδάτων, αν χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της υδραυλικής ρηγμάτωσης: το θαλασσινό νερό που πιέζεται στο πηγάδι «εμπλουτίζεται» με χημικά διαβρωτικά των πετρωμάτων, οξέα, σιλικόνες και επιφανειοδραστικά χημικά. Μεγάλο μέρος του νερού αυτού θα εκφεύγει στη θάλασσα μετά από λίγο διάστημα, μέσω ρωγμών ή πορώδους υπεδάφους (reflow water). Προφανείς είναι οι συνέπειες στο θαλάσσιο περιβάλλον, στην αλιεία, στις ιχθυοκαλλιέργειες και τα δερματικά νοσήματα.

Στην άντληση αργού πετρελαίου, με όποια μέθοδο και αν χρησιμοποιηθεί, συναντώνται και εξαγονται πλήθος αερίων ρύπων. Σύμφωνα με μελέτη του 2017 από την Α. Elena Faber και άλλους επιστήμονες, αυτά τα αέρια είναι περίπου 1.300 διαφορετικά χημικά είδη. Κυριαρχούν τα αποδεδειγμένα επικίνδυνα και καρκινογόνα Υδροθείο, Βενζόλιο, Τολουόλιο, Τετραχλωράνθρακας, Οξείδια του θείου, Οξείδια του αζώτου, Τριχλωρομεθάνιο, Τριχλωροαιθάνιο, Τετραχλωράνθρακας κ.ά. Είναι γνωστή η μεταλλαξιογόνος δράση όλων αυτών των ρύπων, ιδιαίτερα στον πνεύμονα, στον προστάτη και τους μαστούς. Η διεθνώς παραδεδεγμένη μέθοδος των δεξαμενών συμπύκνωσης (Condensation tanks) κατα-

κρατεί μόνο το 30% των ρύπων αυτών και το υπόλοιπο 70% αποβάλλεται στην ατμόσφαιρα.

Κατά πάσα πιθανότητα, λόγω των πολλών αερίων ρύπων και της διεθνώς αδύνατης εξουδετέρωσής τους, εξηγείται το γεγονός ότι απέφυγαν να παρουσιάσουν πλήρη ΜΠΕ, που να περιλαμβάνεται και η δεύτερη φάση της απόληψης - άντλησης. Την αναμένουμε να εκδοθεί συμπληρωματικά, προφανώς βεβιασμένα και αντιεπιστημονικά, υπό τις τυμπανοκρουσίες της επιτυχίας της ευρέσεως του ...«θησαυρού»!

Δεδομένα αύξησης των κρουσμάτων καρκίνου έχουν παρατηρηθεί σε όλες τις χώρες, που έγιναν αντλήσεις υδρογονανθράκων κοντά σε κατοικημένες περιοχές. Στην περιοχή Μπασιλικάτα της Νότιας Ιταλίας, σύμφωνα με μελέτη των Carpezone, Morabito, Belliti και συνεργατών (Μάρτιος 2014), καταγράφηκε αύξηση **16% ανά έτος** των καρ-

κίων του θυρεοειδή, για τα έτη 2001 ως 2004, όντας δυσανάλογη με τον ιταλικό μέσο όρο. Τον Ιανουάριο του 2018 οι Gialasso, Carocaccia και συνεργάτες παρουσίασαν στοιχεία από το 1970 ως το 2002, που δείχνουν συνεχή αύξηση ανά έτος στους καρκίνους προστάτη, μαστού, παχέος εντέρου και μελανώματος στους άνδρες, πάλι στην περιοχή Μπασιλικάτα, όντας δυσανάλογη με τον ιταλικό μέσο όρο.

Δεν θα έπρεπε να ενημερωθούν πρωτίστως οι πολίτες για όλες τις εκφάνσεις του σχεδιαζόμενου έργου των εξορύξεων υδρογονανθράκων, αφού θα επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τις ζωές μας σε όλα τα επίπεδα, πέρα από την σκόπιμη και σχεδόν μονομερή ενημέρωση εκ μέρους των εταιριών;

Διονύσιος Λαγογιάννης, Χημικός

Εκ μέρους του Δ.Σ. Π.Ε.Δ.Η.

ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ:

Ο σεβασμός στη φύση μάς συμφέρει!

Έχουμε επανειλημμένα γράψει για την ανάγκη όχι μόνο να λάβουμε σοβαρά υπόψη στον αντιπλημμυρικό μας σχεδιασμό τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε ό,τι αφορά στην ακροποίηση των καιρικών φαινομένων, αλλά και την ανάγκη να αλλάξουμε την ίδια την αντίληψη που έχουμε για την αντιπλημμυρική πολιτική, προσαρμόζοντάς την στις ισορροπίες (πλάτος ποταμών, λίμνες, φυσικά πλημμυρικά πεδία), που η ίδια η φύση έχει διαμορφώσει.

Στην κατεύθυνση αυτή κινείται η ανακοίνωση της περιφερειακής παράταξης «Οικολογική Δυτική Ελλάδα», την οποία δημοσιεύουμε παρακάτω:

Η Οικολογική Δυτική Ελλάδα συμπάσχει με τους κατοίκους της Ηλείας, που έπαθαν σοβαρές ζημιές, είτε πρόκειται για κατοίκους πόλεων, όπως ο Πύργος και η Ζαχάρω, είτε για αυτούς αγροτικών περιοχών, όπως το Επιτάλιο.

Θεωρούμε όμως ότι είναι ώρα να επαναλάβουμε ότι μόνο η οικολογική αποκατάσταση των υδάτινων συστημάτων προσφέρει σήμερα ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ. Η αποκατάσταση των πλημμυρι-

κών πεδίων των ποταμών και η ανασύσταση αποξηραμένων λιμνών είναι δύο πρακτικές, που πλέον εφαρμόζονται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Εδώ, ωστόσο, μένουμε στα παλιά μηχανικά έργα του εγκιβωτισμού των ποταμών και της ανύψωσης τοίχων: μέτρα που προλαβαίνουν μικρές πλημμύρες προκαλώντας (ολοένα συχνότερα) μεγάλες καταστροφές.

Η παλαιά και πάγια πρότασή μας για επαναπλημμυρισμό της Μουριάς και (έστω μέρους) της Αγουλινίτσας, αποτελούν έργα, τα οποία, πέραν των άλλων ωφελειών, είναι ΚΑΙ αντιπλημμυρικά: Λειτουργούν και ως αποθήκες ανάγκης για το πλημμυρικό νερό, σε περιπτώσεις απότομων νεροποντών, όπως η πρόσφατη, οι οποίες αναμένεται να είναι όλο και πιο συχνές.

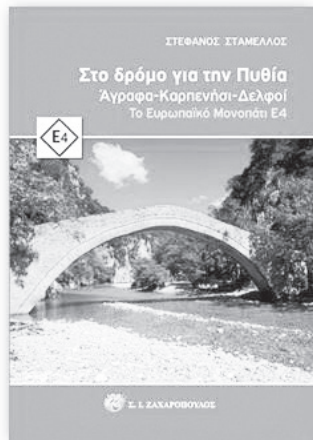
Ο σεβασμός στις ισορροπίες, που η ίδια η φύση διαμόρφωσε, μας συμφέρει κατά ένα άμεσο και ορατό τρόπο.

Κώστας Παπακωνσταντίνου, Περιφερειακός Σύμβουλος Δυτ. Ελλάδας

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΤΑΜΕΛΛΟΥ

«Στο δρόμο για την Πυθία. Το ευρωπαϊκό μονοπάτι E4»

Την Τετάρτη 30 Οκτωβρίου 2019 με πρωτοβουλία της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας και του Συλλόγου Ευρυτάνων Αχαΐας πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της «Αγοράς Αργύρη» η παρουσίαση του νέου βιβλίου του Στέφανου Σταμέλλου, περιπατητή και ορειβάτη με πλούσια δράση στα οικολογικά ζητήματα της χώρας μας, με τίτλο **«Στο δρόμο για την Πυθία: Αγραφα - Καρπενήσι - Δελφοί, το Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4»**.

Το βιβλίο προλόγισαν ο **Μάκης Χαλκιάπουλος**, μέλος της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας, πρώην πρόεδρος του Ορειβατικού Συλλόγου Πατρών, που ανέδειξε τη ζωντάνια της περιγραφής και του ύφους, τόνισε τη σημασία του βιβλίου για τον αναγνώστη και τις εμπειρίες του συγγραφέα.

Η Κατερίνα Τσιουμά, φιλόλογος-επιμελήτρια εκδόσεων, πρόεδρος του Συλλόγου Ευρυτάνων Αχαΐας, αναφέρθηκε στα στοιχεία που συνδέουν τον συγγραφέα με τον τόπο καταγωγής τους, την Ευρυτανία, αλλά σε ζητήματα ερμηνευτικής ανάλυσης του είδους του αυτογραφικού λογοτεχνήματος, στο οποίο ανήκει.

Η Λένα Σπυράκη, αξιοποιώντας την εξειδικευμένη εμπειρία της, ως αγρ. τοπογράφος μηχανικός, ανέλυσε τη σημασία των μονοπατιών για την ελληνική τοπογραφία, εστιάζοντας σε σημαντικά στοιχεία της έκδοσης. Τέλος, ο συγγραφέας μοιράστηκε με το κοινό τούς λόγους για τους οποίους συνέγραψε και δημοσίευσε το οδοιπορικό του.

Παρουσιάζουμε στη συνέχεια περίληψη της τοποθέτησης του εκπροσώπου της ΟΙΚΙΠΑ Μάκη Χαλκιάπουλου:

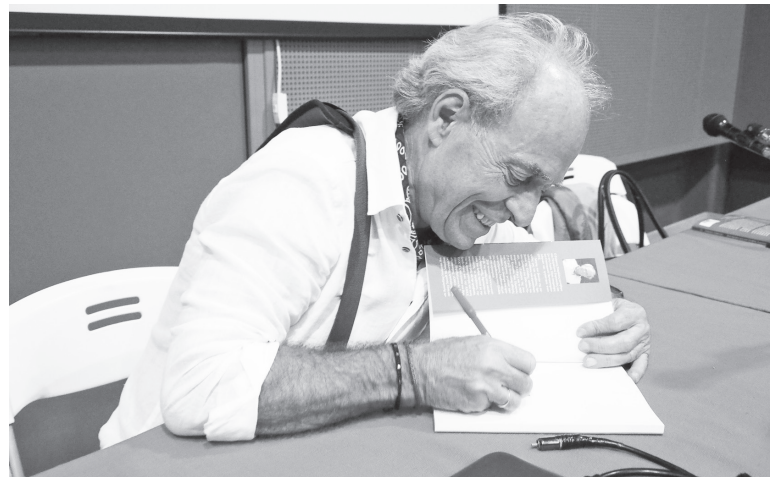
Ένα βιβλίο που το περπατάς, είσαι μαζί με τον συγγραφέα στο δάσος, ψάχνεις μαζί του το μονοπάτι E4, βρίσκεσαι στα ποτάμια, στα δέντρα, στα ξέφωτα, στα βουνά, στις ρεματιές, τεντώνεις τα αυτιά και ακούς τους ήχους των πουλιών, των ζώων, των φύλλων, οσμίζεσαι τα βότανα, τα άγρια κόκκινα κρίνα, τις τσαγιές,

αλλά και τις κοπριές, απλώνεις το χέρι να πιάσεις μια κλωοφωτιά! Τι εικόνα και αυτή! Ξεχασμένη ίσως από πολλούς και ποτέ ιδωμένη από τους κατοίκους των πόλεων.

Ένα βιβλίο φυσιολατρικό, που ο αναγνώστης αναγνωρίζει την αδιαμφισβήτητη αξία του φυσικού περιβάλλοντος, επαναπροσδιορίζει το χρέος του απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και ενστερνίζεται την αναγκαιότητα της διασφάλισής του. Ένα βιβλίο οδοιπορικό, που σε καλεί να μιλήσεις πάλι με τη φύση, να την ακούσεις, να την αγαπήσεις περισσότερο και να την ζήσεις. Ένα βιβλίο βαθύτατα οικολογικό, γιατί, εκτός από τους ύμνους στο φυσικό περιβάλλον, προάγει την ιδέα του εναλλακτικού οικοτουρισμού και περιγράφει αναλυτικά πώς το μονοπάτι E4 μπορεί να βοηθήσει τους τοπικούς πληθυσμούς να ανακάμψουν πολιτισμικά και οικονομικά.

Συνεχίζει με πολλές αναφορές, που σε γυρίζουν χρόνια πίσω και για πολλούς στα δικά τους χωριά, όπως τα Πετράλωνα, το χωριό του συγγραφέα, στην ορεινή Ευρυτανία, αναφέροντας: «Από παιδί, όσο θυμάμαι τη ζωή, περπατούσα ή έτρεχα. Έκανα δυο ώρες κάθε μέρα για επτά χρόνια στο σχολείο, από το σπίτι, στην εξοχή, όπου μέναμε, ως το χωριό. Με άλλα λόγια, είχα πάντα μια «ορειβατική» συνείδηση και ευχέρεια. Επίσης αναφέρεται (και στα τρία τμήματα του οδοιπορικού) στην αξιοποίηση του μονοπατιού, την ανάδειξη του οικοτουρισμού και την ανάπτυξη της περιοχής αλλά και στην ομορφιά του τοπίου.

Συνεχίζει να οδοιπορεί παρατη-

ρώντας και περιγράφοντας το τοπίο, τα δάση, τα ποτάμια, τα χωριά που συναντά, αναφέρεται σε ιστορικά γεγονότα που τα έχουν σημαδέψει, στην κατοχή, στο τώρα και γίνεται ποιητικός, γλαφυρός, συναισθηματικός, όμως το μυαλό δεν αδειάζει, εκεί μόνος στη φύση σκέφτεται και «ψαχουλεύει» ένα λουλούδι, ένα δέντρο, ένα χνάρι, μια νεροσυρμή, ένα πουλί, μια πεταλούδα, τα ερείπια μιας καλύβας, την πεζούλα, το γεφύρι, και την παλιά πέτρα, καθετί που τον ευχαριστεί. Έχει το πάθος του αγνώστου, της ταλαιπωρίας και της περιπέτειας, αγάπη για το βουνό και τη φύση.

Ψάχνει να συναντήσει την οικολογική του συνείδηση ανάμεσα στα βουνά, στις χαράδρες, στις δασωμένες πλαγιές των δυτικών Βαρδουσιών, ακούγοντας το μονότονο τραγούδι των ακούραστων τζιτζικιών και είναι σαν να ακούει το καλύτερο blues μες στο κατακαλόκαιρο.

Και συνεχίζει το οδοιπορικό του και φτάνει στην Γκιώνα, το βουνό με «τις κουμπότρυπες» και «τα ξεκοιλιάσματα» όπως τα αναφέρει, στο όνομα της «ανάπτυξης» και η αναφορά στον

Οδυσσέα Ελύτη και το «Άξιον Εστί» αναπόφευκτη: «*Τα θεμέλιά μου στα βουνά / και τα βουνά σηκώνουν οι λαοί στον ώμο τους / και πάνω τους η μνήμη καίει / άκαυτη βάτος. / Μνήμη του λαού μου σε λένε Πίνδο σε λένε Άθω*» και εδώ: σε λένε Γκιώνα! Σε λένε Οίτη!

Έτσι και ο στόχος «Πυθία», είναι αυτά, που θέλουμε να πιστέψουμε, αυτά που θα μας βγάλουνε από τα αδιέξοδα και θα μας οδηγήσουν σε αυτό που ο καθένας θέλει να πετύχει. Το στοίχημα είναι η αναζωογόνηση της υπαίθρου και η επιστροφή σε αυτά που αγαπάμε. Η Πυθία πάντα θα μας περιμένει. Ο δρόμος και το μονοπάτι E4 για τους Δελφούς και τον τερματισμό θέλει υπομονή και επιμονή».

Πάνω απ' όλα όμως είναι ένα βιβλίο - ύμνος στην ελληνική φύση, με όλα τα στοιχεία της οικολογίας και του οικοτουρισμού. Αρκεί αυτό: πρέπει να διαφυλάξουμε κάθε δέντρο, κάθε σπίτι, κάθε βρύση, κάθε γιοφύρι και λοιπά και λοιπά και λοιπά ..., ένας ατελείωτος κατάλογος.

Φίλε Στέφανε, με εντυπωσίασες! Καλοτάξιδο!

Μάκης Χαλκιάπουλος

Η ΦΥΣΗ ΣΤΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ

«Δεν ξέρω την ιστορία όπως οι δάσκαλοι από τα βιβλία. Την ξέρω όπως την λέει ο τόπος και τα τραγούδια του. Η ιστορία είναι άνεμος που την καταλαβαίνεις, όταν την ανασαίνεις» έλεγε ο Θεόφιλος.

Ο Οδυσσεάς Ελύτης έγραφε γι' αυτόν: «Αληθινοί ελαιώνες επιπέλους, αληθινοί άνθρωποι, αληθινά πράγματα. Γι' αυτόν, ισότιμα με το σώμα του Χριστού, υπάρχουν τα λιβάδια με τις ανεμώνες και τα λιόδεντρα που αφήνουν ανάμεσα στα δάχτυλά τους να περάσει η θάλασσα».

Γεννήθηκε μεταξύ 1868 και 1871 στη Βαρεία Μυτιλήνης. Έζησε κατά διαστήματα σε άλλες περιοχές, στη Σμύρνη, στο Βόλο και στα χωριά του Πηλίου και πόλι στη Μυτιλήνη.

Αυτό που διαπνέει σχεδόν όλες τις λαϊκές ζωγραφιές του Θεόφιλου, είτε παρουσιάζουν σκηνές της ζωής στο χωριό είτε τους αγαπημένους του ήρωες από την ελληνική μυθολογία και ιστορία, είναι μια έντονη φυσιολατρία. Τα στοιχεία της ελληνικής υπαίθρου διακρίνουμε παντού. Ο Θεόφιλος εικονογραφεί παντού ανθρώπινες δραστηριότητες, σε σπίτια, δρόμους κ.τ.λ., αφού τα τοπία αποτελούν το οικείο περιβάλλον στην ηλιόθενη περίοδό του, είναι ένα καθημερινό κατοικημένο τοπίο σαν κι αυτά που συναντά κανείς στο Πήλιο κάθε μέρα.

Πινέλα τα έφτιαχνε ο ίδιος από τρίχες αλόγου και για τα χρώματα κοπανούσε λουλούδια και χορτάρια, που έβρισκε άφθονα στη φύση, μαζί με κρεμμύδια και φλούδες ροδιού. Μετά τα αναμείγνυε με τις μπογιές των μπογιατζήδων. Για να δέσουν όλα, κάποιες φορές πρόσθετε γάλα συκιάς ή αυγό. Ζωγράφιζε τοίχους σε μικρά μαγαζιά, στις ταβέρνες, σε βαρέλια και οπουδήποτε. Στα θέματά του, καθημερινής ζωής, θρησκευτικά, ιστορικά και της παράδοσής μας πρόσθετε πάντα πουλιά, δέντρα και λουλούδια.

Ο Θεόφιλος χαρακτηριζόταν από πραότητα, απλότητα, μοναχικότητα. Και ενώ ο ίδιος δεν έκανε κακό σε κανέναν, το ταπεινό ύφος της ζωής του προκαλούσε τους ανθρώπους και έψαχναν ευκαιρία να τον κοροϊδέουν.

Το 1912 γνωρίζει σε ένα πανηγύρι τον Γιάννη Κοντό με την γυναίκα του Ασπασία που τον φιλοξένησαν σπίτι τους. Ο Κοντός ήταν μυλωνάς και γαιοκτημόνας. Του φέρθηκαν με ανθρωπιά και αυτός τους ζωγράφησε ωραιότατα έργα στους τοίχους του αρχοντικού τους. Έλεγε ο Κοντός για τον Θεόφιλο: «Αυτός, παιδί μου, ήταν τρελός στο μυαλό και σοφός στα χέρια!»

Ο Θεόφιλος πεθαίνει το 1934. Η αδελφή του στις αναμνήσεις της περιγράφει: «Ο μακαρίτης ήταν έξυπνος και γνωστικός και ας τον έλεγαν "παλαβό" και "αχμάκη". Οι κοιλιάδες που δεν τον ξέρανε και σερνά τον εμπροστέθηκαν κιόλας». Το 1928, ο ζωγράφος Γιώργος Γουναρόπουλος βρισκόταν στον Βόλο. Είδε τοιχογραφίες του Θεόφιλου σε ένα μανάβικο. Τις φωτογράφησε και στο Παρίσι, όπου έμνε, τις έδειξε στον Μυτιληνίο Στρατή Ελευθεριάδη (Teriade), που φρόντισε και εκτέθηκαν στο Μουσείο του Λούβρου ως δείγμα της δουλειάς ενός γνήσιου λαϊκού ζωγράφου της Ελλάδας! Ο ίδιος χρηματοδότησε την ίδρυση Μουσείου Θεόφιλου στη Βαρεία.

Η ζωγραφική του δεν έχει προοπτική, δεν έχει βάθος και διαβάθμιση χρωματικών τόνων. Το βάθος επιτυγχάνεται μόνο με το να ζωγραφίζει τα αντικείμενα μικρότερα. Το έργο του είναι επίπεδο όπως στη βυζαντινή τέχνη. Όταν ζωγράφιζε ένα φούρναρη να ψήνει καρβέλια ψωμί, κάποιος του έκανε την παρατήρηση πως έτσι που τα ζωγράφιζε (χωρίς προοπτική, «κατά μέτωπο») θα πέσουν τα καρβέλια. Ο Θεόφιλος όμως του έδωσε την αποπληστική απάντηση: «Έννοια σου- μόνο τ' αληθινά ψωμιά πέφτουν. Τα ζωγραφισμένα στέκονται- όλα πρέπει να φαίνονται στη ζωγραφιά!». Δηλαδή δεν μπορούσε να μη φαίνεται όλη η επιφάνεια του καρβελιού...

Κάποτε εικονογραφούσε στον τοίχο ενός μανάβικου τον Αθανάσιο Διάκο. Όταν του έκαναν παρατήρηση για την έλλειψη προοπτικής, απάντησε: «Δύο πιθαμές τοίχος, δέκα μέτρα βάθος στην εικόνα δεν ταιριάζει. Θα βρεθεί ο Αθανάσιος Διάκος στο κουρείο...»

(που βρισκόταν στην άλλη πλευρά του τοίχου)!

Το αρχοντικό του Κοντού με τις τοιχογραφίες, στην Ανακασιά του Βόλου, στο Πήλιο, λειτουργεί σήμερα ως Μουσείο Θεόφιλου.

Το Σάββατο 23 Νοεμβρίου ήταν η τρίτη φορά (τρίτη εκδρομή στο Πήλιο), που δοκιμάσαμε να το επισκεφθούμε, και, δυστυχώς, δεν τα καταφέραμε! Την πρώτη φορά, πριν από χρόνια το βρήκαμε κλειστό για λόγους συντήρησης, αποκατάστασης. Το ωράριο λειτουργίας είναι από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, 8:00-15:00 και είναι κλειστό στις επίσημες αργίες! Πινακίδα ενημερωτική για το ωράριο δεν υπάρχει, οι πληροφορίες μάς δόθηκαν από ένα γείτονα!...

Είναι κρίμα, θεωρούμε, να μην μπορεί ο επισκέπτης, Έλληνας ή και ξένος, να δει το Μουσείο του σπουδαίου λαϊκού ζωγράφου, επειδή δεν μπόρεσε να έρθει στην Ανακασιά του Βόλου από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή ή επειδή οι εκδρομές συνήθως (όχι απαραίτητα, βεβαίως) κανονίζονται σε περίοδο αργιών και μάλιστα τα Σαββατοκύριακα! Τουλάχιστον θεωρούμε σημαντικό να υπάρχει ενημερωτική πινακίδα στην είσοδο του Μουσείου για το ωράριο λειτουργίας. Δεν είναι όλοι οι εκδρομείς (μη οργανωμένοι σε γκρουπ ταξιδιωτικών γραφείων) εθισμένοι να ψάχνουν τις πληροφορίες στο διαδίκτυο! Και δεν μπορεί να λαμβάνουν πληροφορίες από τους γείτονες του αρχοντικού του Κοντού!...

Πηγές:

https://www.lifo.gr/articles/arts_articles/138063
<http://texni-zoi.blogspot.com/2015/10/blog-post.html>
<https://www.thetoc.gr/magazine/o-palabos-mpogiatis-apokathistatai-mnimeia-37-erga-tou-theofilou>
<https://www.maxmag.gr/agnosti-ellada/theofilos-chatzimichail-i-istoria-einai-anemos-poy-tin-katalavaineis-otan-tin-anasaineis/>

Το μάζεμα των ελαιών

Λαϊκό γλέντι στο χωριό

Αποχαιρετισμός του Αρχιναυάρχου

Ο φούρναρης και τα ψωμιά

Ερωτόκριτος και Αρετούσα

Το Μουσείο Θεόφιλου, αρχοντικό Κοντού

Ο βλάχος και η βλάχα βόσκουν τα πρόβατά τους

Ο Γιάννης Κοντός

Βρώμικο “Beach party” στα κεντρικά των ΕΛΠΕ!

Δεκάδες ακτιβιστές της Greenpeace, αλλά και μέλη τοπικών κοινωνιών στήνουν ένα πρωτότυπο “beach party” μετά συνοδείας μουσικής, χορού και ... πετρελαιοκηλίδας στην είσοδο των κεντρικών γραφείων των ΕΛΠΕ.

Κατά τη διάρκεια του «πάρτι» δεκάδες λίτρα πετρελαίου χύθηκαν ατυχώς στα βότσαλα της εισόδου προσομοιώνοντας μία διαρροή από εξορύξεις πετρελαίου, σαν κι αυτές, στις οποίες σχεδιάζουν να εμπλακούν τα ΕΛΠΕ.

Με αυτόν τον τρόπο οι ακτιβιστές παρέδωσαν ιδιοχείρως στον Όμιλο μία γεύση από το μέλλον, που το ίδιο επιφυλάσσει για τις θάλασσες και τα φυσικά οικοσυστήματα του τόπου.

Μύθοι των λουλουδιών

■ Νίκη Τσάμη

Δρυς, η Βαλανιδιά

Για μικρούς και για μεγάλους.

Ήταν 8/11/77, όταν «κόπηκε» η ανάσα του Μ. Ανδρόνικου, στη Βεργίνα, όταν ανοίχτηκε, ο ασύλητος τάφος, του Φιλίππου του Β΄ της Μακεδονίας και αντίκρισε το στεφάνι του νεκρού, απaráμιλλης ομορφιάς, να απεικονίζει φύλλα, κλαδιά και καρπούς βαλανιδιάς. Τυχαίο; Σίγουρα, όχι.

Ένα εμβληματικό φυτό στεφανώνει το κεφάλι ενός εμβληματικού άνδρα. Και πραγματικά, η δρυς - βαλανιδιά, και όχι μόνο για τους αρχαίους Έλληνες, αλλά, σχεδόν, για όλους τους κατοίκους του βορείου ημισφαιρίου της Γης, έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην ικανοποίηση των αναγκών τους. Δεν τους στέγασε μόνο, δεν εξέθρεψε αυτούς και τα ζώα τους, δεν τους ταξίδεψε και στον ουρανό και στο μέλλον. Ένα θρόισμα των φύλλων του, αρκούσε, για να ακούσουν οι «εκλεκτοί», οι Δρυίδες, τα «επόμενα» και βέβαια το είχαν αφιερώσει, πού αλλού, στον άνακτα των θεών, τον Δία.

Για τους αρχαίους Έλληνες τα πάντα είχαν ζωή και πνεύμα, έτσι και στα κάθε είδους δέντρα κατοικούσαν πνεύματα, στις δρυς κατοικούσαν οι Δρυάδες και οι Αμαδρυάδες, γυναικείες θεότητες. Όταν τα δέντρα ήταν υγιή και αυτές ήταν

υγιείς και χαρούμενες, όταν τα δέντρα ήταν άρρωστα και αυτές υπέφεραν και στο τέλος αν τα δέντρα έπεφταν και ξεραίνονταν, πέθαιναν και αυτές μαζί τους, γι' αυτό και οι άνθρωποι πρόσεχαν πολύ ποια δέντρα θα έκοβαν και κάτω από ποιες συνθήκες (θυσίες).

Ο Κένταυρος Ροίκος, «ημέραν τινά» και μη έχοντας τί άλλο να κάνει, ξεχύνεται στους κάμπους, έτσι για ξεμούδιασμα και, αφού κουράστηκε, συνέχισε τεμπέλικα το περπάτημά του.

—Αχ, αχαχάχ, πιάστηκαα!
—Αχ, σκέβρωσαα!
—Μην κουνιέσαι, καλέ, θα ξεμασκαλιστώ-ωωω!

Ακούει ο Ροίκος. Από πού; Ήταν οι Αμαδρυάδες της διπλανής δρυός, μιας δρυός πολύ γέρικης με γερμένα κλαδιά, ροζιασμένα και κουφαλισμένα. Ο Ροίκος, εκείνη την ημέρα, ήταν στις καλές του και τα λυπήθηκε τα κορίτσια, που θα έμεναν στους πέντε δρόμους και κάνει έτσι και σφυρίζει στους παρατρεχάμενούς του και τους δίνει διαταγή να υποστυλώσουν την γέρικη δρυ.

—Καλέ, ίσιωσε το κορμάκι μου!
—Αμάν, ξεπιάστηκαα!
—Στερεώθηκα, γκαρδιοπιάστηκα! Ξανακούστηκαν οι φωνές.
—Κορίτσια, έξω να δούμε τι έγινε.
—Κουνηθείτε, θα λογιαστούμε για αχάριστες!
—Μέρισσε να περάσω.

Και να σου, οι Αμαδρυάδες, κάτι κορίτσαροι μέχρι και πάνω!

—Ροίκος ο Κένταυρος, δούλος σας! Ω, δεσπούνε μου! (υπόκλιση).

—Ροίκε μας, ευχαριστούμε για την αναστήλωση!

—Μας δώσατε χρόνια...

—Τι να κεράσουμε; Τι κοστίζει η επισκευούλα; Και φυσικά, αυτά δεν τα έλεγαν ξυλιασμένες, αλλά βεργολιγώντας μ' ένα σκέρτσο, μ' ένα νάζι... Ο Ροίκος δεν θα το 'ριχνε το επίπεδο «τόσσας μνας», «τι λέτε, κορίτσια, εγώ εσάς θέλω»

(φαινόταν ότι τον ήθελαν).

—Και τις τρεις; (μ' ένα στόμα).
—Αν δεν έχετε αντίρρηση. Κοιτάχτηκαν.
—Καμμιά (μ' ένα στόμα).
—Υπό έναν όρο.

—Δεκτός!
—Μα, δεν τον ακούσατε!
—Θέλουμε να είσαι απόλυτα πιστός και στο κάλεσμά μας να έρχεσαι αμέσως.
—Δεκτός, δεκτός!

Φευ, για τον κάθε Ροίκο ή Ροίκη, που υπόσχεται να 'ναι η ζωή και η αιωνιότητα μόνο εκείνη τη στιγμή...

Ο Ροίκος έφυγε κάποια στιγμή, είχε και δουλειές και, επειδή αργούσε να ξανάρθει, τα κορίτσια στέλνουν μια μέλισσα να τον φωνάξει.

—Μου ξηλώθηκε το ρέλι.
—Δεν ανοίγει το παράθυρο.
—Μου 'κοψε η μαγιονέζα. Να του πεις (μ' ένα στόμα).

Μα, ο Ροίκος έπαιζε πεσσούς και έχανε και απόδιωχνε σκαιότατα τη μέλισσα και εξακολούθησε να τυρβάζει περί άλλων. Τα κορίτσια θύμωσαν και η μέλισσα τον τσίμπησε ανάμεσα στα μάτια και έμεινε κολουύκι ο δικός μας!

Δρυς, η βαλανιδιά (Quercus από το quære = προβλέπω), > dru = δέντρο. Δρυίδης = Druid (Κέλτες) = αυτός που βλέπει μπροστά > σανσκρικό druma = δρυς. Druid = μάγος (Ιρλανδικά). Druh = πνεύμα της νύχτας, στα Περσικά. Και λίγο στα δικά μας; δρυς, δρυμός, δόρυ, δούρειος (ίππος), Δωριείς οι άνθρωποι με τα ξύλα (δόρτα) και πλείστα άλλα.

Έξυπνες λύσεις για μια καλύτερη πόλη

του Γιώργου Κανέλλη

Το κείμενο που ακολουθεί είναι τμήμα από την εισήγηση του Γ. Κανέλλη στην εκδήλωση της Ένωσης Προστασίας Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος Κορινθιακού - Πατράϊκού Ο ΝΗΡΕΑΣ, που έλαβε χώρα στο 22^ο FORUM Ανάπτυξης με θέμα «**Έξυπνες λύσεις παντού**», την Κυριακή 24 Νοεμβρίου 2019 στο ξενοδοχείο ΑΣΤΗΡ, στην Πάτρα. Περιλαμβάνει κάποιες βασικές θέσεις για το θέμα και κάποιες πράσινες - έξυπνες λύσεις για γνωστά προβλήματα της πόλης μας της Πάτρας.

Στις σύγχρονες πόλεις, λύσεις βασισμένες σε λογικές «μεγαλύτερο, εντυπωσιακότερο, ακριβότερο» δεν περπατούν πια, όχι μόνο, ούτε καν κυρίως, για λόγους στενότητας οικονομικών πόρων, αλλά κυρίως γιατί έγινε οδυνηρά κατανοητό ότι η απλή μεγέθυνση οδηγεί σε αδιέξοδα την ποιότητα του αέρα, των υδάτινων σωμάτων, την διαθεσιμότητα γης, την μετακίνηση ανθρώπων και μέσων μεταφοράς.

Βασικά πεδία έξυπνων λύσεων στις πόλεις

Τα βασικά πεδία, στα οποία απαιτείται η αναζήτηση, διάχυση και εξέλιξη έξυπνων λύσεων στις πόλεις είναι η ενέργεια, οι μεταφορές, τα απόβλητα, η διαχείριση των ποταμών και ρευμάτων, η ψηφιακή διακυβέρνηση, η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Ένα πλαίσιο ενθάρρυνσης της καινοτομίας για τη βιωσιμότητα μπορεί να θεωρηθεί η «Διακήρυξη του Άαλμποργκ» για την εφαρμογή της «**Ατζέντας 21**», η οποία περιλαμβάνει συνεργασία και ανταλλαγή καλών πρακτικών στα θέματα που κυρίως απασχολούν μια πόλη

(αστικό περιβάλλον, μεταφορές, πράσινο, απόβλητα, ενεργειακή στροφή), την οποία έχει συνοπογράψει και η Πάτρα χωρίς να την αξιοποιεί όμως, σε κάποιο συρτάρι ίσως βρίσκεται...

Πράσινες έξυπνες ιδέες για την Πάτρα

-Μια σημαντική έξυπνη ιδέα στο πεδίο των βιώσιμων μεταφορών είναι η πρόταση για το «ΑΧΑΪΚΟ ΜΕΤΡΟ», του «**Επιβάτη**» δηλαδή ένας προαστιακός, που θα καλύπτει και τη νοτιοδυτική Αχαΐα, αλλά στο βόρειο τμήμα του θα έχει κλάδο για Πανεπιστήμιο - Νοσοκομείο.

-Η μεταφορά (στην πράξη επιτέλους - στα χαρτιά υποτίθεται ότι έγινε δεκτή) της πρότασης της παράταξης **Οικολογική Δυτική Ελλάδα** ήδη από το 2014 για **φωτοβολταϊκά** στα δημόσια κτήρια με αφετηρία τα μεγάλα σχολικά κτήρια.

-Επίσης η ίδια παράταξη έχει από ετών προτείνει τη δημιουργία συστήματος για οργανωμένη συλλογή των κλαδεμάτων και χωριστή τους **κομποστοποίηση** προς παραγωγή ποιοτικού εδαφοβελτιωτικού.

-Μια έξυπνη ιδέα στρατηγικού χαρακτήρα θα ήταν η εκπόνηση και εφαρμογή ενός **master plan** για την **πρώην βιομηχανική ζώνη της Ακτής Δυμαίων**, σήμερα κατά βάση, ερείπια και κενά μεγάλα οικοπέδα.

-Πρόσφατα μια μεγάλη περιοχή της δυτικής Πάτρας έμεινε χωρίς νερό για περισσότερο από 24 ώρες λόγω μεγάλης «αφανούς διαρροής». Ο μακαρίτης διευθυντής Αποχέτευσης της ΔΕΥΑΠ και φίλος, **Τάκης Παπαθεοδωρόπουλος** είχε προωθήσει προς

χρηματοδότηση ηλεκτρονικό σύστημα αισθητήρων για ταχύ εντοπισμό των διαρροών. Έγινε, ατόνησε, «συρταρώθηκε»; Θα ήταν χρήσιμο να μάθουμε.

-Με τον ίδιο αείμνηστο φίλο είχα συζητήσει την ιδέα της χρήσης των **επεξεργασμένων λυμάτων του βιολογικού καθαρισμού** (γνωστού όντος ότι τα χαρακτηριστικά τους είναι αποδεκτά) για το πότισμα των πάρκων της νότιας πλευράς της πόλης ή και τη δημιουργία τεχνητού υδροβιότοπου με υδροχαρή φυτά. Στο Ισραήλ τέτοιες έξυπνες λύσεις είναι κοινός τόπος.

-Οι διανοίξεις οδών θα έπρεπε να έχουν μια λογική «έξυπνων» προτεραιοτήτων. Θυμίζω την αρθρογραφία μας για την **ανάγκη διάνοιξης της Ανδρέα Παπανδρέου** (και της Γοργοποτάμου) στη Δυτική Πάτρα.

- Σύστημα ηλεκτρονικών αισθητήρων για την έγκαιρη **ανίχνευση πυρκαγιών** έχει κατασκευαστεί από το ΕΜΠ, αλλά δεν χρησιμοποιείται (από όσο γνωρίζω).

Φυσικά η καλλιέργεια τέτοιων λύσεων (είναι θετικές διοργανώσεις, που τις προωθούν, όπως το Patras IQ) με βάση τη σύγχρονη ψηφιακή τεχνολογία για την ανίχνευση όχι μόνο πυρκαγιών, αλλά και την συνεχή παρακολούθηση σημαντικών για την ποιότητα αέρα, εδάφους και νερών παραμέτρων είναι ό,τι καλύτερο. Κάτι τέτοιο έγινε (και βραβεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση) από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος), αλλά, από όσο γνωρίζω, δεν υποστηρίζεται συστηματικά και έχει μάλλον βαλτώσει.

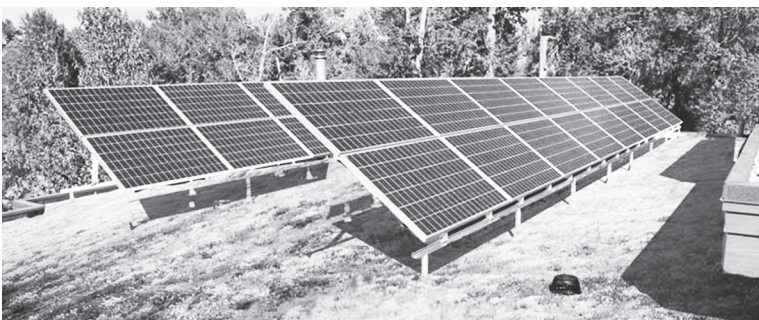
-**Για τα ποτάμια μας Μείλιχο, Χάραδρο, Γλαύκο:** η έξυπνη λύση για τον εγκιβωτισμένο Γλαύκο, είναι τουλάχιστον να ΜΗΝ καταστρέφουμε στοιχεία

βλάστησης, που επιμένουν παρά τον εγκιβωτισμό, και να επιχειρήσουμε μετριασμό της γενικής εικόνας «τσιμέντου» με έξυπνες παρεμβάσεις, με αντικατάσταση π.χ. τμημάτων με λιθοπλήρωτα συρματοκιβώτια (σαρζανέτ) και ανάπτυξη παρόχθιας βλάστησης. Στην περίπτωση του Μειλίχου έξυπνο είναι να κάνουμε ό,τι προβλέπει το σχέδιο πόλεως: απαλλαγή των οχθών από τις καταπατήσεις, δημιουργία δύο παρόχθιων οδών για πεζούς και ποδήλατα, ούτε σκέψη για εγκιβωτισμό.

-**Στην περίπτωση του Έλους της Αγυιάς** ό,τι πιο έξυπνο είναι η διατήρηση του μικρού καθαρά υδροτοπικού του τμήματος, απόλυτα άθικτου, χωρίς επεμβάσεις.

-**Τέλος για τη διάβρωση των ακτών** σε περιοχές, όπως το Ρίο και τα Βραχυνέικα, έξυπνη πράσινη λύση (επιβαλλόμενη εξάλλου από τη βαθμιαία άνοδο της στάθμης λόγω κλιματικής κρίσης) είναι απλώς το πλήρες ξήλωμα των παραλιακών ΠΑΝΩ στην αμμουδιά κατασκευασμένων οδών και αντικατάστασή τους είτε με παράλληλες μερικές δεκάδες μέτρα προς τη στεριά είτε μόνο με κάθετες οδούς πρόσβασης στην θάλασσα. Μοιάζει δύσκολο, αλλά είναι απόλυτα λογικό.

Συνοψίζω: Όταν μιλάμε για «Έξυπνες λύσεις» για τις πόλεις μας, δεν αναφερόμαστε μόνο στην απαραίτητη γενίκευση της ψηφιοποίησης και της εφαρμογής τεχνολογικών καινοτομιών. Πολλές φορές (όπως στην περίπτωση των ποταμών) οι έξυπνότερες λύσεις προκύπτουν όταν ακολουθήσουμε και σεβαστούμε τις ισορροπίες της φύσης, την αρχαία εντολή του «μέτρου», την επιστροφή σε πρακτικές προσαρμοσμένες στον άνθρωπο, την αποφυγή φαραωνικών επιλογών, την προσήλωση στην βιωσιμότητα τοπικά και παγκόσμια.

Η επίσκεψή μας στον "ΤΙΤΑΝΑ"

Η επίσκεψη μια Οικολογικής οργάνωσης σε μια βιομηχανία παραγωγής τσιμέντου μπορεί να ξενίζει κάποιους. Όμως για την Οικολογική Κίνηση Πάτρας, με αποδεδειγμένη την ανεξαρτησία, το θάρρος γνώμης, την εμμονή στην επιστημονική προσέγγιση των δημόσιων θεμάτων μια τέτοια επίσκεψη είναι όχι απλά παραδεκτή αλλά και επιβεβλημένη. Διότι βιομηχανία και οικολογική προσέγγιση δεν συγκρούονται αναγκαστικά. Πρόβλημα υπάρχει, όταν προϊόντα αναγκαία για τον σύγχρονο πολιτισμό, παράγονται χωρίς τήρηση περιβαλλοντικών όρων και σύγχρονων πρακτικών μείωσης του συνολικού τους αποτυπώματος στη φύση και τους φυσικούς πόρους.

Το εργοστάσιο τσιμέντου στο Δρέπανο Αχαΐας

Με βάση την παραπάνω προσέγγιση περίπου 20 μέλη της ΟΙΚΙΠΑ, πραγματοποιήσαμε το Σάββατο 9 Οκτωβρίου, μια πολύωρη επίσκεψη τόσο στο εργοστάσιο Δρεπάνου της τσιμεντοβιομηχανίας ΤΙΤΑΝ, όσο και στο μεγάλο λατομείο της στη θέση "Αρτιμες" της Ζήρειας.

Στελέχη της εταιρίας με επικεφαλής τον Διευθυντή του εργοστασίου κ. Παπαγεωργίου μας παρουσίασαν διαδοχικά την παραγωγική διαδικασία (σε πλήρη λειτουργία), το σύστημα ηλεκτρονικού ελέγχου, τα μέτρα αποφυγής εκπομπής μικροσωματιδίων ή αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα, το σύστημα θαλάσσιας φόρτωσης των προϊόντων και τα μέτρα ασφαλείας που μόνιμα λαμβάνονται για την αποφυγή θαλάσσιου ή άλλου ρυπαντικού επεισοδίου.

Πρέπει να σημειώσουμε καθαρά, ότι κρίναμε θετικά την όλη εικόνα για τη λειτουργία του εργοστασίου και τα μέτρα αποτροπής επιπτώσεων στο περιβάλλον, ακόμη και κάποια από τα μέλη που προσήλθαν με ιδιαίτερα 'αυστηρή' προδιάθεση.

Είναι βεβαίως σαφές ότι, γενικότερα, ο κλάδος της παραγωγής τσιμέντου παγκοσμίως, έχει ορατή συμβολή στην εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου, λόγω των μεγάλων θερμικών απαιτήσεων που έχει η παραγωγική του διαδικασία. Με δεδομένο όμως ότι το προϊόν που παράγει είναι απαραίτητο για τη γενικότερη οικιστική δραστηριότητα και τα έργα, η έμφαση οφείλει να δίδεται στην τήρηση των προδιαγραφών (όπως το υψηλό επίπεδο θερμοκρασίας, για να μη εκπέμπονται επιβλαβή αέρια) της θερμικής επεξεργασίας των πρώτων υλών, η κανονική αλλαγή των σακόφιλτρων συγκράτησης μικροσωματιδίων και η όσο γίνεται μεγαλύτερη χρήση υλικών από ανακύκλωση στην παραγωγή, η επένδυση σε συστήματα επανάχρησης ύδατος με αποτέλεσμα, στο εν λόγω εργοστάσιο, όπως μας ανέφεραν τα στελέχη του, να πέσει η ανάγκη χρήσης νερού από 700.000 κυβικά ετησίως το 2002 σε 320.000 το 2018.

Στο σημείο αυτό να επισημάνουμε ότι,

όπως ρητά μας βεβαίωσαν τα στελέχη του εργοστασίου, αποδέχονται και χρησιμοποιούν στην παραγωγική διαδικασία, αντί λατομικού υλικού, κατάλληλης μορφής απόβλητα εκσκαφών και κατασκευών, εφόσον τους παραδοθούν.

Αυτό βεβαίως απαιτεί τη σύσταση "συστήματος" ώστε μέσω της οργανωμένης συγκέντρωσης, ο διαχωρισμός και η μεταφορά να είναι οικονομικά αποδεκτά.

Το λατομείο και τα αποκαταστημένα τμήματά του

Ενδιαφέρουσα από κάθε πλευρά ήταν η και επίσκεψή μας στο λατομείο, στις "Αρτιμες", από όπου λαμβάνεται και θα συνεχίσει να λαμβάνεται για περίπου 20 χρόνια ακόμη το πρωτογενές ασβεστολιθικό υλικό για την παραγωγή.

Πέραν της εκπληκτικής θέας του Κορινθιακού Κόλπου, της γέφυρας, των απέναντι ακτών από το λατομείο, αυτό που μας ικανοποίησε ήταν η από κοντά διαπίστωση της επιτυχίας των φυτεύσεων δέντρων και θάμνων στις αναβαθμίδες των περιοχών του λατομείου οι οποίες έχουν παύσει να χρησιμοποιούνται. Η περίπτωση της αποκατάστασης των περιοχών αυτών είναι επιτυχής, πράγμα που έχουμε από ετών αναγνωρίσει με δημοσιεύματα της "εν αιθρία" και προβάλλει ως πρότυπο για κάθε ανάλογη περίπτωση.

Κλειδιά της επιτυχίας είναι η επένδυση σε ανθρώπους (πρόσληψη δασολόγων και βιολόγων), σε ιδιόκτητο φυτώριο, στην ορθή επιλογή των ειδών, ώστε να είναι και προσαρμοσμένα και χωρίς μεγάλες απαιτήσεις και φυσικά η επιμέλεια (πότισμα κλπ) στην συνέχεια. Κατ' αυτό τον τρόπο η βαριά αναπόφευκτη βλάβη που προκαλεί ένα εκτεταμένο λατομείο στο φυσικό περιβάλλον, μετριαζεται και η φύση, σε αξιοσημείωτο βαθμό επανέρχεται.

Θέση και πρότασή μας είναι η συνεργασία της συγκεκριμένης εταιρίας με την Τοπική

Αυτοδιοίκηση και ενδιαφερόμενους ιδιώτες ώστε να αυξηθεί ο διαχωρισμός, η μεταφορά και χρήση αποβλήτων κατασκευών στο εργοστάσιο, κάτι που θα είχε πολλαπλά οφέλη.

Και βέβαια, ευχή (και απαίτησή μας) από αυτή την τοπική μας, αλλά έντονα εξαγωγική, βιομηχανία, και κάθε άλλη βεβαίως, είναι να εμμένει χωρίς καμιά παρέκκλιση στην αυστηρή τήρηση των περιβαλλοντικών όρων της αλλά και την εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης νερού και ενέργειας καθώς και αποκατάστασης των εξοφλούμενων τμημάτων του λατομείου της, όπως αυτά που με εισηγήσεις τοπικών στελεχών έχει ήδη υλοποιήσει.

Τέλος να προσθέσουμε ότι πέρα από τις θετικές εντυπώσεις που πράγματι αποκομίσαμε, είναι σαφές ότι η ΟΙΚΙΠΑ παρακολουθεί συνεχώς τη λειτουργία κάθε τέτοιας παραγωγικής μονάδας, εξετάζει πιθανές διαμαρτυρίες ή καταγγελίες των περιοίκων και θα σταθεί απέναντι καταγγέλλοντας, κάθε τυχόν ρυπαντικό συμβάν.

Γιώργος Κανέλλης

Νέο, φιλόδοξο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια

του Τάσου Κρομμύδα

Σημαντικά αυξημένη φιλοδοξία έχει το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα σε σχέση με το προηγούμενο, που είχε κατατεθεί ένα χρόνο πριν. Οι στόχοι του για το 2030 ξεπερνούν ακόμα και εκείνους της ΕΕ, που υιοθετήθηκαν αναβαθμισμένοι πέρυσι.

Πέρα από την ιστορικής σημασίας πλήρη απεξάρτηση από το λιγνίτη μέσα σε 9 χρόνια, 2 σημεία ξεχωρίζουν:

1. Είναι εντυπωσιακή η μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας το 2030 κατά 38,5% σε σχέση με όσα προβλέπονταν (για το 2030) το 2007.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως μέχρι την άνοιξη του 2017 η τότε κυβέρνηση υποστήριζε (πανευρωπαϊκό!) στόχο εξοικονόμησης 27%, στη συνέχεια μη-δεσμευτικό 30%, για να αναγκαστεί να αποδεχτεί το 2018 την απόφαση σε επίπεδο ΕΕ για στόχο 32,5% ο οποίος και υιοθετήθηκε στο προηγούμενο ΕΣΕΚ. Τα απόλυτα μεγέθη είναι εντυπωσιακά: η μείωση της ετήσιας κατανάλωσης το 2030 θα είναι 1,8 εκατομμύρια τόνοι ισοδύναμου

πετρελαίου σε σχέση με το προηγούμενο ΕΣΕΚ και 3,2 εκατομμύρια τόνοι, αν είχε παραμείνει ο στόχος 27%. Στα θετικά το ότι το νέο ΕΣΕΚ προβλέπει τη μετατροπή 600 χιλιάδων κτηρίων σε σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας μέσα στα επόμενα 10 χρόνια.

2. Η εγκατάλειψη του λιγνίτη στην ηλεκτροπαραγωγή είναι που κυρίως οδηγεί στην εντυπωσιακή μείωση των εθνικών εκπομπών κατά 42% το 2030 σε σχέση με το 1990 (σε σύγκριση με μόλις 32% του προηγούμενου ΕΣΕΚ). Η ηλεκτροπαραγωγή όμως από φυσικό αέριο θα παραμείνει περίπου στα σημερινά επίπεδα.

Η διατήρηση του φυσικού αερίου έχει ως αποτέλεσμα το 2030 να προβλέπονται μόλις 18,9 GW ΑΠΕ (από κάπου 10 GW σήμερα, τα 3,4 GW των οποίων είναι τα υφιστάμενα υδροηλεκτρικά) και στο σύνολο της οικονομίας, το 65% της ενεργειακής μας κατανάλωσης θα εξακολουθεί να καλύπτεται από πετρέλαιο και φυσικό αέριο, σε σχέση με 69% στο προηγούμενο ΕΣΕΚ.

Αν θέλουμε επομένως να προχωρήσουμε σε μια τροχιά πραγμα-

τικής απανθρακοποίησης, πέρα και από το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο, θα πρέπει τα επόμενα 10 χρόνια να εγκαταστήσουμε σαφώς περισσότερα από τα 8,8 GW νέων ΑΠΕ, που προβλέπει το νέο ΕΣΕΚ για το 2020-2030.

Πιο συγκεκριμένα το ΕΣΕΚ προβλέπει 3,4 GW νέων αιολικών, 4,7 GW νέων φωτοβολταϊκών και 0,1 GW ηλιοθερμικών.

Προβλέπει επίσης και 0,35 GW νέων υδροηλεκτρικών προεξοφλώντας τη λειτουργία όχι μόνο του Μετσοβίτικου και του Αυλακίου, αλλά και της Μεσοχωράς (0,16 GW), αφήνοντας μάλιστα και χώρο για σχεδόν 80 MW μικρών υδροηλεκτρικών, κάτι ιδιαίτερα ανησυχητικό, καθώς τέτοια έργα έχουν πολύ σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις για πολύ μικρό όφελος.

Το ΕΣΕΚ προβλέπει επίσης 0,2 GW από βιομάζα-βιοαέριο, μια τεχνο-

λογία, που σίγουρα έχει μεγαλύτερο περιθώριο, όπως επίσης έχει (σε μικρότερο όμως βαθμό) και η γεωθερμία, για την οποία προβλέπονται 0,1 GW.

Με λίγα λόγια: για το περιβαλλοντικό κίνημα είναι αυτονόητο το αίτημα για σαφώς πάνω από 8,8 GW νέων ΑΠΕ την επόμενη δεκαετία, μαζί με κατάλληλη νέα ισχύ αποθήκευσης, και πρέπει επιτέλους να ανοίξει σοβαρά, νηφάλια και συγκεκριμένα η συζήτηση για το τι ακριβώς μείγμα ΑΠΕ θέλουμε και σε ποιες περιοχές αυτές να εγκατασταθούν.

Ταυτόχρονα, είναι κρίσιμο να εξασφαλιστεί πως όλες οι επιμέρους τομειακές πολιτικές και στρατηγικές (π.χ. μεταφορές, οικοδομή, χρήσεις γης) θα πρέπει να προσαρμοστούν, ώστε να συνάδουν με τον ήδη σχετικά φιλόδοξο εθνικό στόχο μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας.

«Κατάσταση έκτακτης ανάγκης» για το κλίμα κηρύσσει το Ευρωκοινοβούλιο

«Ευρωπαϊκή και παγκόσμια κατάσταση έκτακτης ανάγκης για το κλίμα και το περιβάλλον» κήρυξε το Ευρωκοινοβούλιο σε ψήφισμά του, το οποίο υποστήριξε η πλειοψηφία των ευρωβουλευτών.

Το ψήφισμα των ευρωβουλευτών έρχεται ταυτόχρονα με την προειδοποίηση της επιστημονικής κοινότητας ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί «υπαρξιακή απειλή για τον πολιτισμό». «Κατά την άποψή μας, τα στοιχεία από τα

σημεία καμπίς και μόνο υποδηλώνουν ότι βρισκόμαστε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον πλανήτη: τόσο ο κίνδυνος όσο και ο επείγων χαρακτήρας της κατάστασης είναι οξύς», αναφέρει ομάδα επιστημόνων σε πρόσφατο άρθρο στο περιοδικό «Nature».

Ενόψει της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Κλίμα («COP25»), που θα πραγματοποιηθεί στη Μαδρίτη από τις 2 μέχρι τις 13 Δεκεμβρίου, οι ευρωβουλευτές καλούν την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι όλες οι σχετικές νομοθετικές προτάσεις και ο προϋπολογισμός είναι σε πλήρη συμφωνία με τον στόχο του περιορισμού της υπερθέρμανσης του πλανήτη **κάτω από 1,5 βαθμό Κελσίου.**

Σε ξεχωριστό ψήφισμα το Κοινοβούλιο προτρέπει την Ε.Ε. να υποβάλει τη στρατηγική της για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το 2050. Οι ευρωβουλευτές καλούν επίσης την εκλεγείσα πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής **Φον Ντερ Λάιεν** να συμπεριλάβει στόχο μείωσης κατά 55% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (σε σχέση με τον τρέχοντα στόχο του 40%).

Παρά την έγκριση όμως του ψηφίσματος από 490 ευρωβουλευτές, χθες έγινε ξεκάθαρο ότι

οι θέσεις των πολιτικών κομμάτων ποικίλλουν. Είναι χαρακτηριστικό ότι η πολιτική ομάδα των Πρασίνων άσκησε κριτική ότι το ψήφισμα «δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα», ενώ το κεντροδεξιό Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα εξέφρασε αμφιβολίες για το αν πρέπει να κηρυχθεί κατάσταση έκτακτης ανάγκης, γιατί παραπέμπει σε ναζιστική προπαγάνδα. Περιβαλλοντικές οργανώσεις, πάντως, όπως το **Δίκτυο Δράσης για το Κλίμα** (Climate Action Network), ένας συνασπισμός 1.700 ΜΚΟ, έκρινε το ψήφισμα μη αρκετό τονίζοντας την ανάγκη να υποστηριχθεί υψηλότερος στόχος μείωσης των εκπομπών μέχρι το 2030, μέχρι και 65%, προκειμένου να έρθει η Ε.Ε. πιο κοντά στον στόχο της Συμφωνίας των Παρισίων για περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη κάτω από 1,5 βαθμό Κελσίου.

ΠΗΓΗ: ΑΜΠΕ